

VOLITVE SO PRED NAMI

Omogočiti kandidiranje delavcev, žensk in mladih!

Ceravno so nekateri roki za pripravo in izvedbo letošnjih volitev nekoliko podaljšani, pa čaka SZDL, ki bo skupaj z Zvezo sindikatov in ob sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in ob vodilni vlogi Zveze komunistov morala zagotoviti tako demokratično predlaganje in določanje kandidatov, da bo v okviru dogovorjenih postopkov delovnim ljudem in občanom omogočeno svobodno in odgovorno izraziti svojo voljo in interese, obilica dela. Republiška konferenca SZDL in republiški svet ZSS sta se dogovorila, da v skladu z določili ustave opravijo vlogo kandidacijskih konferenc SZDL v občinah in republiki konference SZDL, dopolnjene z delegacijami družbenopolitičnih organizacij, ki jih določijo njihova vodstva v družbenopolitičnih skupnostih. V tako sestavljenih kandidacijskih konferencah SZDL bodo delovni ljudje, združeni v svojih temeljnih samoupravnih skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah, uresničevali svoje pravice in obveze v kandidacijskem postopku, opredeljene v ustavi in zakonu.

Ustava SFRJ bo sprejeta in razglašena 21. februarja. Ustava SR Slovenije bo sprejeta in razglašena 27. februarja. Do 28. februarja pa bodo sprejeti statuti krajevnih skupnosti, občin in mesta. Hkrati mora biti zaključeno evidentiranje možnih kandidatov za člane delegacij temeljnih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih zborov (na delovnih ljudih v krajevnih skupnostih in temeljnih

Občinske skupščine bodo konstituirane 22. aprila, mestna skupščina pa bo konstituirana 26. aprila. Republiška skupščina bo konstituirana 6. maja. Zvezna skupščina bo konstituirana 15. maja.

Občinska skupščina (kot tudi mestna) bo sestavljena iz treh zborov: zbor delegatov združenega dela, zbor delegatov krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor. Ustava poenotuje osnove družbenopolitič-

organizacijo. Delegacije v krajevnih skupnostih so oblikovane tako, da odražajo socialno strukturo le-teh. Vsaka krajevna skupnost oblikuje eno delegacijo za občinski zbor krajevnih skupnosti, večje krajevne skupnosti pa bodo lahko oblikovale tudi po dve delegaciji. Volilni zakon bo prinesel določilo, da delegacija šteje najmanj pet članov.

Ob tej priložnosti bi opozorili krajevne skupnosti, naj čimprej naredijo svoje statute, da jih bodo lahko sprejele nemudoma, ko bo zaključena razprava v občinskem merilu.

Opozorimo naj na dejstvo, da sta se SZDL in ZS dogovorila, da ne more biti nihče kandidiran za delegata, ki ne bi bil prej evidentiran. Pri vseh kandidatih morajo biti ugotovljene idejno-politične, moralne in strokovne kvalitete. Vsi družbeni dejavniki morajo zato spremljati uresničevanje te naloge in nasprotovati vsem pojavom njihove formalistične uporabe v praksi. V javni in demokratični razpravi naj se preveri, če si vsak kandidat prizadeva za izpolnjevanje pozitivnih pridobitev naše revolucije in razvoja samoupravne socialistične družbe. Upoštevati je treba odnos kandidatov do SZDL in druge posebnosti, ki jih z dodatnimi kriteriji opredeli in objavi nosilec kandidacijskega postopka. Družbene funkcije naj bodo dostopne vsem ljudem in paziti moramo, da ne bi sprejemali kriterijev, ki bi onemogočili kandidiranje delavcev, žensk in

mladih. Pri kandidiranju in volitvah delegatov v delegacije je potrebno upoštevati interese delavskega razreda in družbe kot celote, idejno-programsko usmeritev, sprejete kriterije, kot tudi odgovornost delegata do svojega volilnega telesa in organa, v katerem deluje.

Delegati bodo uspešno opravljali svoje delo le, če jim bomo zagotovili ustrezne pogoje tako v temeljnih samoupravnih skupnostih kot tudi na drugih ravneh. Temeljna samoupravna skupnost mora omogočiti delegatu, da bo svojo funkcijo lahko nemoteno opravljal, da mu bodo pri delu dostopni potrebni podatki in informacije, da bo sproti in celovito obveščen o dogajanjih v svoji temeljni samoupravni skupnosti in širši družbeni skupnosti, da

se bo lahko posluževal strokovnih služb v TOZD in pri skupščinah družbenopolitičnih skupnosti, ki bodo morale svoje delo prilagoditi delegatskim odnosom. Za uresničitev teh nalog so odgovorni organi samouprav-

ljanja in družbenopolitične organizacije (še zlasti SZDL in ZS), ki morajo zagotoviti, da bo to jasno in podrobno opredeljeno v samoupravnih aktih TOZD, krajevnih skupnostih in drugih skupnostih. —vj

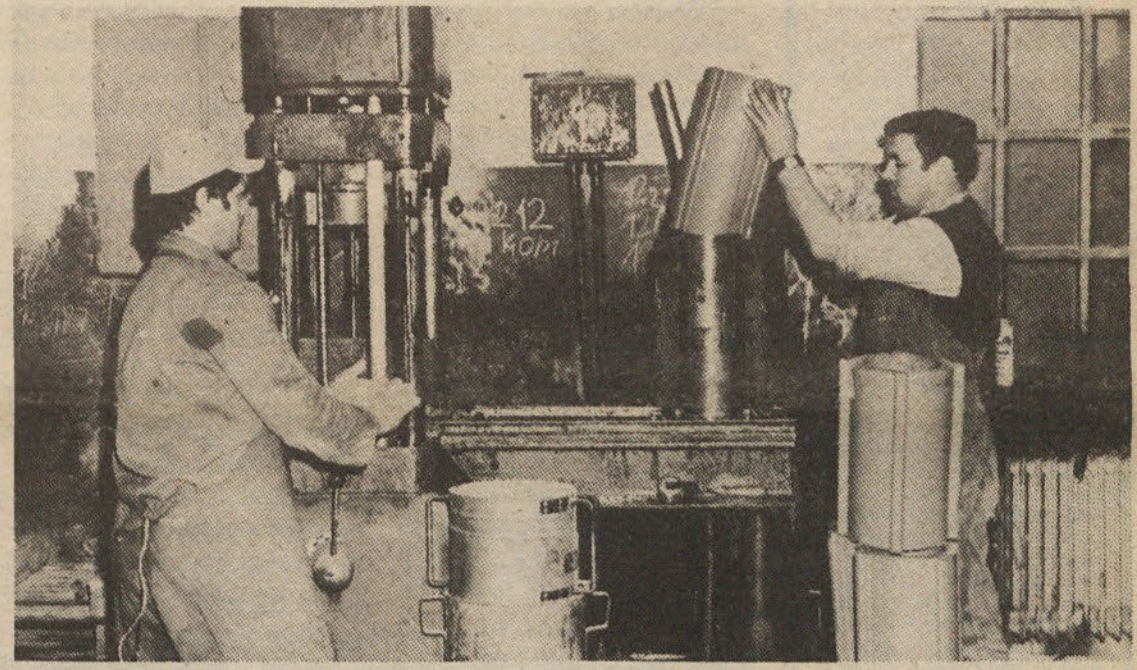
Novi predsednik skupščine občine

Na zadnji skupščinski seji, ki je bila 27. decembra, so odborniki obeh zborov soglasno sprejeli razrešitev ing. Slavka Korbarja — predsednika skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik, ki je odšel na novo službeno dolžnost. Odborniki so se mu ob tej priložnosti zahvalili za uspešno delo. Nato pa so za novega predsednika soglasno izvolili dosedanjega podpredsednika Staneta Vrtiča — direktorja VII. Gimnazije Vič, za podpredsednika pa predsednika zbora delovnih skupnosti Cirila Marinčka. Zbor delovnih skupnosti pa bo odslej vodila Marija Dobovišek.

V TEJ ŠTEVILKI NAŠE KOMUNE OBJAVLJAMO V PRILOGI STATUT IN PROGRAM TEMELJNE TELESNOKULTURNE SKUPNOSTI TER DRUŽBENI DOGOVOR O USTANOVITVI IN FINANCIRANJU KMETIJSKE ZEMLJIŠKE SKUPNOSTI NA OBMOČJU NAŠE OBČINE

organizacijah združenega dela (ob sprejemanju zgoraj navedenih statutih). Dne 5. marca bo napis volitev delegacij temeljnih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in delegatov družbenopolitičnih zborov. Med 10. in 18. marcem bodo sedele kandidacijske konference. VOLITVE DELEGACIJ V TEMELJNIH ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA BODO 5. APRILA. VOLITVE DELEGACIJ KRAJEVNIH SKUPNOSTI IN DRUŽBENOPOLITIČNIH ZBOROV V OBČINI BODO 7. APRILA.

nega sistema za vso Jugoslavijo. Družbenopolitični zbor v občini izvolijo delovni ljudje, ki so organizirani v ZK, SZDL, ZS, ZM in ZB. Koliko delegatskih mest naj šteje ta zbor, se dogovorijo v občini sami. Koliko mest bo v tem zboru imela neka organizacija, se omenjene organizacije dogovorijo med seboj. V zbor združenega dela oblikujejo delegacije TOZD, kot tudi dislocirani samostojni obrati. Vojska oblikuje svojo delegacijo. Prav tako zasebniki, vendar le tisti, ki sodelujejo v proizvodnem odnosu z delovno

DRUGA KONFERenca OK ZKS VIČ-RUDNIK JE RAZPRAVLJALA O VOLITVAH

Ugodno ocenjeno ustanavljanje TOZD

O organiziranju TOZD oziroma sploh uveljavljanju ustavnih dopolnil v delovnih organizacijah so razpravljali na drugi seji občinske konference ZKS Ljubljana Vič-Rudnik. Konferenca, ki se je sestala v novem sestavu šele drugič, je razpravljala tudi o organizaciji javne razprave o resolucijah obeh kongresov: republiškega in zveznega in o družbenopolitični aktivnosti komunistov v pripravah na volitve letos. Člani konference so izvolili delegate za zvezni in republiški kongres, člane nove MK ZKS Ljubljana in člane stalnih komisij pri OK ZKS Ljubljana Vič-Rudnik. Konferenca je predlagala tudi tri člane za CK ZKS in sicer: ing. Janeza Čemažarja, Andreja Pelca in Angelco Ziberna.

Člani konference so ugotovili, da je bilo pri uveljavljanju ustavnih dopolnil precej formalizma. Dogajalo se je, da so v zadnjih dneh pred zakonskim rokom oziroma njegovim potekom, nekatere delovne organizacije kar formalno opravile celoten postopek. Ponekod so šli celo tako daleč, da so prepisovali potrebne akte od sosednjih podjetij in le spremenili pač naziv podjetja v aktih. Zaradi takega stanja se bodo morali komunisti v letošnjem letu znatno angažirati, da bodo dopolnila uveljavljena tudi vsebinsko. Konferenca je ugotovila, da je tudi precej delovnih organizacij, ki imajo tu ali velike obrate, ali pa sploh celotno proizvodnjo, sedež podjetja pa v drugi občini. Obrati ali pa celotna proizvodnja, ki je ostala v občini, nima statusa TOZD, čeprav bi bilo to ekonomsko utemeljeno. Tak primer je z Angoro, Plutalom, Slovenija avtom, Iskra-servisom in verjetno še kje. Tako se dohodek sedaj spet odliha v druge občine, čeprav se dejansko ustvarja v občini Vič-Rudnik. Te pojave bo treba politično prethetati in zagotoviti, da bi se ustavna dopolnila resnično uveljavila tudi v teh delovnih organizacijah.

Konferenca je ugotovila, da, žal, na našem področju nimamo niti ene TOZD na področju kmetijstva. Tudi sodelovanje s kmeti je šibko. Ob vsem tem pa ne kaže pozabiti na vprašanje standarda delavcev. V elektrogospodarstvu kot tudi v šolah so z uveljavljanjem ustavnih dopolnil malce zamujali, ker so čakali na omenjene zakone, nato pa so se morali na hitro konstituirati po novem. Konferenca je poudarila, da se bo treba v nekaterih primerih politično vmešati, če ne bodo uveljavljena ustavna dopolnila. To je bilo poudarjeno ob primeru kmetijstva.

Poseben problem je uveljavljanje ustavnih dopolnil v zdravstvenem domu. Prvotno so menili, da naj bi bil zdravstveni dom v vsaki občini TOZD, nato pa so se v Zdravstvenem domu Ljubljana odločili, da naj bi formirali TOZD po specializaciji, to je po službah oziroma, da bodo enake ambulantne iz celotne Ljubljane skupaj. Tak predlog pa ni smisel, saj so posamezni zdravstveni domovi celote in znotraj vezani. Taka organizacija ni smiselna tudi zato, ker v takem domu ne bodo mogle delovati družbenopolitične organizacije, saj bo v eni stavbi v enem TOZD premalo npr. komunistov, da bi lahko imeli ŐZK. Delovanje teh organizacij pa je v vsaki delovni organizaciji nujno.

Do nekaterih težav je prišlo tudi še v drugih podjetjih, ki pa so jim botrovali osebni spori. Tako npr. v Vinocetu, ki je TOZD Kolinske tovarne hrani Ljubljana, pa tudi v kliniki za zdravljenje alkoholikov Škofljica. Na težave pri ustanavljanju TOZD pa je naletel tudi Mercator, ki je prej ves čas s tem prednjačil. Tik pred podpisom samoupravnega sporazuma o združitvi vseh 25 TOZD, je TOZD Emba odklonila podpis takega sporazuma in sprožila ustavni spor. V vseh delovnih organizacijah pa bodo vse še neurejene stvari urejene v naknadnih rokih.

V tem obdobju bomo sprejemali tudi statute, tako občinskega kot tudi doslej pri ustanavljanju TOZD tudi sedaj pri volitvah. Konferenca je sklenila, da poseben organ, ki bo spremljal sprejemanje statutih in tudi skrbel za pravočasno sprejetje statutih na vseh omenjenih nivojih, da ne bo zadnji teden spet časovna stiska in iz tega izvirajoči formalizem. Do 15. februarja se morajo sestati vse ŐZK in obravnavati resoluciji za oba kongresa. Komunisti se morajo vsi udeležiti teh razprav.

Volitve oziroma voljenje delegatov je namreč v marsičem odvisno od sprejetja statutih. V naši občini so evidentirani 703 možni delegati za delegacije. Od tega je 240 žensk. Med temi delegati pa je 175 komunistov. Starostna struktura je ugodna, saj je večina delegatov poprečno v starostni meji 35 let.

Konferenca je poudarila, da naj se komunisti še naprej tako angažirajo kot doslej pri ustanavljanju TOZD, tudi sedaj pri volitvah. Konferenca je sklenila, da bosta SZDL in ZKB kandidirali predstavnike ZRVS v družbenopolitični zbor, ta tam ne bi izpadli. Komunisti so zadalženi, da pomagajo SZDL pri kadrovanju. Na konferenci je bilo poudarjeno tudi, da delegati ne smejo imeti svojih lastnih programov, kot se je to v preteklosti včasih pojavljalo, temveč morajo zastopati enotna stališča ZK in naše samoupravne družbe.

Konferenca je razpravljala o poročilu o ustanavljanju TOZD tudi povsem statistično. V naši občini je od 89 delovnih organizacij ustanovilo TOZD 9 delovnih organizacij. Ob ustanavljanju TOZD je bila razprava tudi o naporih, ki jih vlagata kolektiva Ilirije in Vedroga v združitve v eno podjetje. Za vsebinsko uveljavitev TOZD je potrebna politična akcija. To uveljavljanje mora preveriti strokovnopolitični organ, ki ga je treba formirati posebej za to. MILOVAN DIMITRIČ

Sredi meseca januarja je predsednica konference za družbeno aktivnost žensk (le ta deluje v okviru občinske konference SZDL) Pepca Oprešnik slovesno odprla nov oddelek varstva v Tomazičevi ulici V-4. Le ta bo deloval v sklopu vzgojno-varstvenega zavoda Malči Belič. Namenjen pa bo varstvu približno tridesetih malčkov. Ta varstveni oddelek je bil financiran iz občinskih sredstev in sredstev Temeljne izobraževalne skupnosti v višini 36 starih milijonov. Kot je znano so potrebe po varstvu v krajevni skupnosti Malči Belič ogromne. To potrjuje že podatek, da je trenutno na listi „čakajočih“ vpisanih že 588 malčkov. Zato skušajo to vedno bolj zaskrbljivo varstveno problematiko reševati z ureditvijo varstvenih prostorov v stanovanjskih blokih.

Komunisti pred zahtevnimi nalogami

V zadnji številki smo že poročali, da ima naša občinska konferenca ZKS novo vodstvo in da je bil na rednih volitvah v decembru izvoljen za novega sekretarja komiteja OK ZKS Ljubljana Vič-Rudnik ing. Slavko Korbar. Ing. Korbarja kot nam ni treba predstavljati, saj je znan vsem viškim občanom kot dolgoletni predsednik občinske skupščine Vič-Rudnik. Zato smo se z njim razgovarjali le o nalogah, ki stojijo v sedanjem obdobju pred OK ZKS in sploh vsemi komunisti ne le naše občine temveč širše in ožje domovine.

Ing. Slavko Korbar meni: „Naša trenutna glavna naloga je, da se v občini vsi komunisti in s tem tudi vsi zavedni delovni ljudje vključujejo v priprave na oba kongresa: republiškega in zveznega. To moramo doseči v naši občini. Dobro je treba proučiti resoluciji za 7. in 10. kongres. Ob tem pa je treba temeljito proučiti tudi novi statut ZKJ. Vsa ta aktivnost pa po-

meni tudi, da se je treba obenem s pripravami na kongres tvorno in aktivno vključiti v priprave na izvedbo volitev, ko prvič v zgodovini uvajamo nova razmerja in s tem možnost hitrejšega razvoja v naši socialistični družbi. Obenem pa ne smemo pozabiti na angažiranje komunistov pri izvajanju konkretnih nalog v praksi. Zavedamo se namreč, da se vse te spremembe, ki so epohalnega pomena, lahko realizirajo samo skozi širok krog naprednih delovnih ljudi. Pozabiti ne smemo, da ko se ustvarjajo ti novi odnosi, ne bomo šli po lahki poti, saj ti novi odnosi niso povšeči protisocialističnim silam. Te sile, ki so si priborile v preteklem desetletju v obdobju liberalizma pozicije, le teh ne čemo izgubiti pa tudi brez boja predati. To je nekje borba za oblast.

Med nalogami, ki stojijo pred nami v tem obdobju, je tudi intenzivnejše urejanje socialnih razmer. Na to nas obvezujejo tudi stališča III. konference ZKS, kot tudi vrsta problemov, ki se pojavljajo konkretno v naši občini in jih je treba rešiti. Zavzemati se moramo in doseči, da bo tudi v praksi izvedena: gradnja stanovanj za delavce. Skrbeti moramo tudi za socialno zaščito delovnih ljudi, boljše možnosti za varstvo otrok in se zavzemati tudi za ustrezno nagajevanje delovnih ljudi. Del tega že rešujemo in tudi v bodoče ni mogoče pričakovati, da bo vse to rešeno čez

noc, temveč je to permanentna in kontinuirana akcija, ki jo je začel že prejšnji komite. Ob vseh teh nalogah moramo namreč opozoriti na to, da komite z novim vodstvom ne spreminja svoje orientacije, temveč le nadaljuje že začeto delo, ki ga je začel komite naše občine v prejšnjem mandatnem obdobju.

Vso pozornost moramo posvetiti sprejemu mladih, predvsem pa mladih delavcev v ZK. To ne sme biti kampanjska akcija, temveč stalno delovanje, čeprav bo treba ponekod v začetku pokazati večjo zavzetost. V ZK moramo izbojevati boljšo socialno in starostno strukturo, kot tudi doseči, da bo imela naša ZK kot avantgarda delavskega razreda dejansko razredni značaj. Pri sprejemanju mladih ima velike naloge organizacija ZMS, ki lahko stori na tem področju zelo veliko.

Vse naloge, ki smo jih našli, pa tudi druge, zahtevajo primerno usposobljenost komunistov in moramo zato skrbeti za idejno politično vzgojo le teh. Komunisti moramo biti strokovno usposobljeni, če želimo v praksi uvesti nove odnose, saj se moramo za njih boriti z močjo argumentov in družbenih spoznanj. Delo na idejnem področju v celotni ZK in pri vsakem posamezniku si ne predstavljam le kot predavanja in seminarje, ampak mora vsak član ZK veliko individualno študirati. To svojo usposobljenost potrebujemo komunisti, če želimo delovati na vseh družbenih nivojih. Ob tem kaže poudariti pomembnost šole, ki mora biti socialistično angažirana. Izobraževanje naj teče tudi v ZMS in ostalih družbeno političnih organizacijah. Potreba po strokovnosti in znanju je pri komunistih sedaj še toliko

bolj očitna zaradi novih odnosov, to je deetatizacije vrste družbenih odnosov in razvoja kot uvajanja samoupravnih interesnih skupnosti. Zato so potrebni osveščeni ljudje in idejno usposobljeni. Ob tem ne kaže pozabiti na kler. V vsakem človeku je dobro in slabo in isto je v vsaki družbi, tudi pri nas, jaz pa štejemo med slabo klerikalno. Vzgoja mora biti usmerjena proti mračnim silam. Pod pojmom klerikalca ne mislim vernih ljudi, ampak tiste, kar se skriva za tem, mislim tiste sile, ki so bile v NOB proti delavskemu razredu in našim narodom.

Vprašanje družbeno ekonomskega razvoja občine bo moralo biti tudi predmet razprave komunistov, vendar ne v smislu operativnih nalog, ampak glede temeljne orientacije občinskega razvoja. V sklopu teh razvojnih problemov so posebno pomembni integracijski procesi.

Splošno nam je jasno, da z razdrobljenim in nepovezanim gospodarstvom ne bomo dosegli takih rezultatov, posebej na zunanem tržišču, kot z močnim in povezanim gospodarstvom. V gospodarstvu bodo ostale mnoge rezerve neizkoriščene, če ne bo povezav. Komunisti se bomo spopadli s parelnimi in grupno lastninskimi interesi v delovnih organizacijah in podpirali vse težnje kolektivov za hitrejšo povezovanje.

Vse te naloge so le bežen pregled tega, kar stoji pred ZK v naši občini in vsemi subjektivnimi silami. Rešljive bodo te naloge le z maksimalnem angažiranjem vsakega komuniste posebej in v tesni povezavi ZK kot celote z drugimi družbeno-političnimi organizacijami, socialističnimi silami in samoupravnimi dejavniki občine.“

M. DIMITRIČ

Ob zaključku leta

Seminar sredi novembra je odprl nekatera nova področja dela OK ZMS, predvsem pa je pokazal, da se mladi v naši občini zanimajo za nastajajočo problematiko v našem vsakodnevem življenju. V razpravi o novi organiziranosti v ZMS se je izkazalo, da predlog vsebuje v bistvu vse tiste elemente, ki zagotavljajo večji vpliv mladega človeka v naši družbi. Specializirane konference (konferenca mladih delavcev, konferenca mladih v izobraževanju, konferenca mladih v KS itd.) bodo zagotovile kvalitetnejši pristop k reševanju problemov mladine. Na seminarju so bili prisotni tudi nekateri mentorji iz osnovnih šol in skupaj z dijaki so ugotovili, da bi bilo nujno ustanoviti Aktiv mladih prosvetnih delavcev, kajti s takšnim načinom dela bi nesporno izboljšali kontakt šol – OK ZMS, programi Komisije za vzgojo in izobraževanje, grupa za osnovne šole in programi šole, pa bi se lahko veliko bolj uskladjali. Verjetno bo lahko prav ta aktiv nakazal nekatere nove probleme in smeri dela v okviru usposabljanja mladih.

Problematiko mladinskih aktivov v KS je obravnavala posebna grupa in zaključki so jasni; MA v KS se soočajo predvsem z materialnimi in prostorskimi problemi. Jasno je, da tako stanje ne rodi preveč spodbudnih rezultatov. Predsedniki aktivov so tudi obžalovali, ker dostikrat ne čutijo delovanja DPO v KS in njihove pomoči pri usposabljanju mladih. V takšnem stanju seveda nastaja prazen prostor, ki ga spretno izkorišča cerkev. Prav okrog tega problema se je razvila ostra debata. Mladi ugotavljajo, da se v zadnjem času oblikuje v okviru cerkve dejavnost, ki nima nikakršne zveze z verskimi obredi in opravili. Takšno stanje so ostro obsodili ob navajanju nekaterih primerov in zahtevali enotno

reševanje tega stanja skupaj z ostalimi DPO, predvsem pa ZK. Mladi iz delovnih organizacij so sprejeli dogovor o ustanovitvi Konference mladih delavcev (KMD) in Aktivov mladih delavcev. Razpravljali so tudi o nalogah mladine pri uvajanju ustavnih sprememb. Mladi se zavedajo, da je njihova aktivna udeležba pri izgradnji samoupravne družbe velikega pomena in zato vidijo v skupnem delu z Zvezo sindikatov velike možnosti vplivanja na nadaljnji razvoj. To je nekaj osnovnih misli s seminarja, ki je bil obenem tudi pripravna na II. sejo občinske konference ZMS I. mandata, ki je bila v začetku decembra. Mladi so na seji konference podili zaključke seminarja, obenem sprejeli tudi program dela za naslednje leto. Kadrovska problematika, se kakor senca vleče skozi delo našega OK, je tudi tokrat pokazala skrajno resno stanje. Konferenca je izrazila nezaupevnost nekaterim članom predsedstva, ki so v preteklosti pokazali premalo resnosti. Na njihova mesta pa so bili izvoljeni novi tovariši. Sprejeta je bila tudi kritična ocena dela, ki je pokazala, da se v nekaterih področjih dela naša organizacija lepo razvija in da dosegamo dobre rezultate; ugotovili pa smo tudi, da je še mnogo stvari odprtih in neobdelanih. Zato so se mladi zavzeli, da bomo prav tam, kjer je najbolj problematično, najbolj poprijeli. Rezultati so že vidni – ustanovljena je Komisija za IPD, reorganizirana je Komisija za mladinske aktivne v KS, pripravljamo pa ponovno oživitve Aktiva mladih komunistov. Prav ta novi elan pa daje slutiti, da bo OK ZMS Lj. Vič-Rudnik v letu 1974 po svojem delu dosegla rezultate, katerih ne si pravzaprav želimo. I. TRČIČ

Darujmo kri!

Vsem delovnim organizacijam, ustanovam in šolam sporočamo, da bo v mesecu januarju in februarju 1974 redna krvodajalska akcija za našo občino v naslednjih dneh:

24. in 31. januarja 1974

7., 14., 21., in 28. februarja 1974

OBČINSKI ODBOR RK

Popis udeležencev NOG zaključen

Do predvidenega roka 25. 12. 1973 je popisna komisija pri občinskem odboru ZKB NOV Ljubljana Vič-Rudnik izročila Zavodu za statistiko SRS popisni material 46 krajevnih organizacij v občini Vič-Rudnik za 4524 udeležencev narodnoosvobodilnega gibanja v letih 1941 do 1945. Pri tem je aktivno sodelovalo nad 200 članov združenih borcev NOV in združenj VVL. Točne so pripombe, da je sličen popis v preteklih letih že bil izvršen, vendar sedaj zbrano gradivo prinaša zanimive podatke o človeku – borcu v narodnoosvobodilnem gibanju. Predvsem krajevne borčevske organizacije bodo imele obilo gradiva za utemeljevanje pravic borcev NOB in za ureditev še neresenih problemov glede stanovanj, zdravstva in socialnega položaja. Zopet smo prišli do zaključka, da člani borčevskih organizacij prvenstveno vidijo interese skupnosti in pri tem pozabljajo na svoje lastno skromno in za skupnost postrtovalno življenje. Podatki o udeležbi v NOB kažejo, kako obsežna in enotna je bila borba za doseg osvoboditve izpod jarma okupatorja in za ustanovitev enotne socialistične Jugoslavije. Skozi vso dobo po osvoboditvi vidimo pri delu v prvih vrstah člane borčevske organizacije. Vprašanje je, ali smo se dovolj brigali tudi za življenjsko raven tudi onih skromnih in postrtovalnih delavcev na terenu, ki so in tudi še danes vedno dajo prednost sočloveku v stiski.

Popisnice bo zavod za statistiko po obdelavi za razne podatke zopet vrnil občinskemu odboru ZKB NOV, kjer bodo razne komisije imele obilo gradiva za svoje delo. Krajevna združenja pa so že ob podpisu izpopolnjevala svoje članske kartoteke tako, da imajo že točno sliko o stanju doma in za ukrepe v neresenih vprašanjih.

Ob tej priliki pa je bilo popisanih tudi lepo število udeležencev NOG, ki niso še bili vključeni v borčevske organizacije, motivi za to niso važni. Veseli so bili, da so bili tudi sedaj upoštevani in številni so že obljubili sodelovanje v terenski borčevski organizaciji, ki mora vedno imeti odprta vrata za vsakega udeleženca NOG, ki hoče sprejeti določila statuta ZKB NOV Jugoslavije in sodelovati pri izvršitvi tako številnih nalog na terenu.

Pričakujemo, da bodo prek zaveda za statistiko razčlenjeni podatki koristili vsem krajevnim, občinskim, mestnim in republiškim odborom ter njihovim komisijam v ZKB NOV Slovenije. L. TIPLIČ

OBČNI ZBORI IZVEDENI

Občni zbori organizacij ZRVS na terenu so uspešno potekali v novembru in decembru po vseh krajevnih skupnostih. Člani so bili zadovoljni z delovanjem v minulem letu, na vseh zboreh pa je bila izražena želja, da se izvajal pouk v okviru ZRVS na terenu oziroma občini tudi po rodovitnih in specialnih službah zaradi boljše specializacije. Člani ZRVS na terenu so namreč željni znanja in to bilo občutiti na občinskih zboreh. Mnogih občinskih zboreh, predvsem na novembrskih je bilo med članstvom čutiti manjšo zameru zaradi nepravčasnega obveščanja o aktualnih dogodkih, posebej križni bližnjem vzhodu. Res, da so bile formacije v časopisju, vendar zadovoljivih komentarjev.

Redna letna skupščina ZRVS občine bo 7. februarja. Preko novih volitev in novo izvoljenih odborov pa so že opazne črte in poteze delavskega sistema, kar je novost. Delovni sistem ima torej svoj odmev in odsev tudi v tej organizaciji.

Povsod je bilo opaziti pripravnost za delo.

Nagrajenci izžrebani

Do 10. januarja smo prejeli 182 rešitev nove letne križanke, ki smo objavili v zadnji številki. Izmed pravilnih rešitev smo izžrebali tri nagrajence. Tri enakovredne nagrade, za katere je poskrbelo tovarna kemična izdelkov „ILIRIJA“, bodo dobili:

- 1.) Kobi Matjaž 61351 Brezovica 39
- 2.) Dragica Rebojč Podpeč 66, 61352 Prebiserje
- 3.) Marija Božič 61000 Ljubljana, Viskovcova cesta 49/c-3

Nagrajence bomo prevzemu nagrad pisemno no obvestili.

JUSTINU MIKLAVCU-OČKU V SLOVO

Dragi očka, žal, zelo žal nam je, da ne moremo proslaviti tri četrstletja tvoje življenja, pa čeprav težkega, vendar plodnega. Zahrbna bolezen in mnogo prerana smrt nam je to prepričala. Aprila, ko bi ti bilo 75 let, se bomo lahko le še spominjali, kaj si dal ne le svojim ožjim sodelavcem, temveč celotni domovini. Dal si ji svojo kri, tri sinove, svoje življenjske moči in vse sploh, kar si ji dati mogel.

Slovo od Justina Miklavca-Očka v decembrskih dneh je bilo nenavadno težko. Umrl je namreč oče treh sinov, ki so dali življenja za našo domovino, borec, tovariš, prijatelj, človek, ki je bil drag vsem, ki so ga poznali, pa čeprav le iz pripovedovanja. O njegovih kvalitetah bo sicer govorila še zgodovina, danes, sedaj pa je marsikaj pokazalo poslednje slovo. Pokazalo je njegovo priljubljenost, spoštovanje do tega človeka, ki je živel in delal za našo stvarnost in to svojo pripadnost naši domovini dokazal konkretno nešteto krat.

Očka je bil kot mladenič koroški borec, borec za severno mejo in za našo koroško zemljo. Bil je med tistimi, ki so jo skušali vrniti, jo ohraniti pred potujčevanjem. Med vojnami je bil med naprednjaki, ki so se borili za pravice delovnih ljudi. Ko je prišla vojna, je občutil in vedel, kaj je njegova dolžnost in se je takoj po tematskih aprilskih dneh 1941 povezal z OF in se boril za pravice našega ljudstva. Deloval je kot obveščevalec, terenski aktivist, 1942 leta pa je odšel v NOB v Dolomitski odred. Kasneje je vodil ciklostilno tehniko in do konca vojne je bil vodja ciklostilne tehnike pri Pokrajinski tehniki KPS za Slovensko Primorje. Ni pa odšel v partizane sam, spremljala ga je celotna družina: žena Angela-Mami in štirje sinovi: Nande, Franci, Lado in Justin. Tu je doživel najtežji udarec: izgubo treh sinov. Ostal mu je le eden, ki je bil tudi težko ranjen, vendar je Očka vse to hrabro prenesel. Vedel je, da gre za domovino, za zemljo, ki jo je tako ljubil. Sinovi so dokazali v NOB, da so vredni očeta, saj so dali življenje za domovino. Lado je narodni heroj, kar je priznanje ne le njemu temveč tudi padlim bratom, Očku, Mami in živemu bratu. Vsi ti udarci pa Očka niso strli, delal je dalje. Vodil je vrsto akcij, opravljal nešteto družbenopolitičnih funkcij in deloval in delal povsod, kjer je bilo treba graditi porušeno domovino. Domovina je cenila njegove žrtve in delo in ga odlikovala ne le s spomenico 1941, temveč z vrsto odlikovanj, največ z splošno odlikovanjem do njegovega dela in žrtev. To so mu dokazali vsi tudi ob poslednjem bridkem slovesu, ko so mu poredili: „Dragi Očka, slava ti in hvala ti!“

Udeleženci občinske proslave ob dnevu JLA, ki je bila v Velikih Laščah

Praznik naše JLA smo v naši občini letos kot vedno zelo slovesno praznovali in tako počastili dan ustanovitve naše armade. Niz proslav je bilo po vseh osnovnih šolah, pa tudi krajevnih organizacijah npr. Brezovici, Trnovem, Dobrovi, Polhovem Gradcu in Horjulu. Dve proslavi na terenu pa sta bili odprtega tipa, torej za vse prebivalce. Tako proslavo so pripravili v KS Malči Belič. Ob tej priliki je krajevna organizacija ZKB NOV razvila svoj prapor. Na proslavi je bila udeležba izredna, saj je mnoge pritegnila dobra organizacija.

Osrednja proslava ob dnevu JLA pa je bila 22. decembra v Velikih Laščah. To proslavo je organizirala krajevna organiza-

cija ZRVS, pod pokroviteljstvom občinskega odbora ZRVS. Proslave se je udeležilo izredno število občanov. Krajevna organizacija ZRVS je razvila svoj prapor. Prisotni pa so bili posebno navdušeni nad kulturnim programom, ki ga je izvedla osnovna šola Velike Lašče in je bil na visoki ravni. O pomenu dneva JLA je na proslavi govoril polkovnik Slavko Stamejčič. Občinski odbor ZRVS je ob tej priliki podelil plakete in priznanja najzaslužnejšim članom. Odbor je podelil 52 plaket in 47 priznanj.

Istočasno s proslavo pa je bila v Velikih Laščah ob tej priložnosti razstava fotografij. Razstava je bila sestavljena iz treh delov. Prvi del je prikazo-

val delo in življenje gojencev vojaške gimnazije v Ljubljani, drugi del življenje in delo v JLA, tretji del pa je bil iz življenja in dela ZRVS. Istočasno je bila razstava orožja iz I. in II. svetovne vojne, kot tudi naj sodobnejšega pehotnega orožja. Proslava je tako povsem uspeła.

NAŠA KOMUNA

Glasilno občinske konference SZDL Ljubljana Vič-Rudnik. Izdaja mesečno. Urejata izdajatelj-ski svet – častni predsednik dr. Josip Vidmar – in uredniški odbor: Milovan Dimitrič, inž. Alojz Habjan, Slavko Kobe, Bine Lenaršič, Sandi Sitar in Janja Domitrovič, odgovorna urednica. Uredništvo in uprava Ljubljana, Trg MDB 7/I., tel. 20-728, tekoči račun SDK 50103-678-51173. Rokopisov ne vračamo. Tiska tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani.

Krajevne vesti

Pod streho

Dom družbenih organizacij v Robu je pod streho. Začeli so ga zidati 1971. leta, predvidoma pa bo uporaben do letošnjega septembra ali oktobra. Se posebej upajo, da se bo to uresničilo zato, ker imajo kupljene že precej opreme. Razen KUD bo imela v novem poslopju svoje prostore tudi krajevna skupnost. Robani imajo za zdaj še nekaj težav s sredstvi, vendar upajo, da bo priskočila na pomoč tudi občinska skupščina.

Asfalt do Roba

Do Roba bo kmalu speljana asfaltirana cesta. Leta 1972 je krajevna skupnost Rob že pripravila načrte, katerih izdelavo so financirali občani kar sami. Z deli so začeli lani, ko so opravili pri Rašici najtežja dela. Lotili so se približno kilometra cestišča, od katerega so ga tri četrtnine asfaltirali. Krajši del ceste, ki je ostal še v makademu, pa niso asfaltirali zato, ker so se bali, da se na mehki podlagi asfalt ne bi posedal. Letos bodo asfaltirali še približno poldrugi kilometer ceste, do Roba pa se bo moč zapeljati po novi cesti čez približno tri leta. Leta 1973 je dala za to cesto občinska skupščina 50 milijonov starih dinarjev, prebivalci so zbrali okrog 14 milijonov, 18 milijonov pa so prispevale delovne organizacije. Največji delež med njimi pa je prispevalo kmetijsko gospodarsko posestvo Kočevje.

Kaj je zdomar?

V Robu skoraj ne poznajo besede zdomar (in ne zdomec, kot smo uradno poimenovali ljudi, ki so odšli v svet s trebuhom za kruhom). Vse tiste, ki so odšli v tujino iz tega kraja, bi skorajda našli na prste. Razlog za tako ugodno stanje je verjetno v tem, da imajo skoraj vsaki hiši obrtno delavnico, v kateri delajo suho robo in verjetno dejstvo, da ni bilo v teh krajih nikoli psihoze, ko se brezglavo odločajo za odhod cele skupine in je kar hišna „sramota“, če koga nimajo v Nemčiji (v prav tisti Nemčiji, ki je prav njihovim očetom in materam povzročila toliko gorja). Tako kmetije ostajajo žive in si prav lepo dvigajo svoj osebni standard. Primer Roba dokazuje, da ljudje ostanejo doma, če imajo še tako neznan zaposlitev.

Pripravljamo se na volitve

Tudi v Robu se pripravljajo na bližnje volitve. Kriteriji za izbor kandidatov so v tej malce odročni krajevni skupnosti jasni že danes. Predvsem so razmišljali o kandidatih na sestanku množičnih organizacij in KS. Ze v novem sistemu žele imeti kandidate, ki imajo pri ljudeh ugled, ki so vsestransko neoporečni in ki bodo imeli prav tako ali še večjo povezavo z občani kot dosednji odborniki.

Nova igra

KUD Rob se pripravlja na novo igro. Žal imajo težave s tem, ker ni še dograjen nov dom. Kljub temu ne obupujejo. Ko bo igra naštudirana, odo šli igrati v druge KS, kjer že imajo dvorano. Brž ko bo pa usposobljen domači oder, bodo zaigrali doma.

Na pomoč!

Gasilski dom v Robu, ki je bil zgrajen leta 1935, je neprimeren. Predvsem ga zalije vsaka poplava, razen tega pa prostori niso najbolj primerni. Da bi rešili ta problem, organizirajo vsako leto veselico in tako zbirajo sredstva vsaj za najnujnejša popravila. Če bo prispevala nekaj sredstev tudi občinska gasilska zveza, bodo dom vsaj delno uredili že letos.

Nizka napetost

Po vseh hribovskih vaseh v okolici Roba je napetost električnega toka zelo slaba. Pogosto tamkajšnji prebivalci ne morejo vključevati niti gospodarskih, niti gospodinskih strojev. Ko je bilo omrežje napeljavano, ni bilo na celem področju 10 kmetijskih strojev, gospodarskega pa sploh ne. Zdaj je omrežje daleč preobremenjeno in zahteva hitro rešitev.

Ustavne razprave

Na področju KS Rob so imeli pred časom tudi ustavne razprave. Obisk na sestankih je bil prav zadovoljiv, občani pa so se najbolj zanimali o tistih konkretnih stvareh, ki živo zadevajo njihove interese, in naj bi jih rešili zakoni in odloki, ki morajo slediti temu našemu najširšemu pravnemu aktu.

Ureditev Roberka

Ob lanskim pplavi je potok Roberka v hudourniškem izlivu v okolici Roba z gramozom povsem zasul bregove. Zaradi tega je voda kar dva meseca tekla po poljih in travnikih. Razen tega je bila deloma poplavljen tudi cesta. Problem so sicer delno uredili, ker pa delo ni bilo dokončano, bo treba zelo kmalu z deli nadaljevati in rešiti vso preostalo ogroženo kmetijsko površino.

Zimsko čiščenje cest

Med našimi mesečnimi obiski na sedežih posameznih krajevnih skupnosti smo pogosto slišali pripombe o čiščenju snega na naših cestah. Občani se v zvezi s tem pritožujejo tako v mestnih kot primestnih predelih naše občine. Sicer moramo priznati, da v Ljubljani ni niti ena občina tako bogata, da bi lahko nakupila dovolj mehanizacije n ukrepala tako hitro, kot si žele ljudje, vendar bi veljalo morda razmisliti vsaj o čiščenju ulic z največjo prednostjo. N. pr.: do pol šestih jutraj tiste smeri, kjer hodi največ delavcev, do pol osmih šolske poti itd. Morda pa bi bilo prav, da bi Komunalno podjetje obiskalo tudi zbere volivcev in se neposredno z občani dogovorjeno, po kakšnem vrstnem redu čistiti ceste.

Lekarno v Trnovu!

V zadnjih letih je število prebivalcev v Trnovem izredno naraslo. Zrasle so predvsem Mugle, blokovno naselje ob Cesti v Mestni Log in desetine individualnih hiš v Trnovem in na Koteziji, če o uslužbenih delavcih sploh ne govorimo, potem želimo še posebej poudariti, da bi nujno potrebovali vsaj lekarno. Lekarna sicer je na Mirju in na Viču, vendar je to za tak lokal kar malce daleč. Stvar postane še bolj neugodna, če je treba po zdravila v mesto. Ali ne bi bilo mogoče preurediti v lekarno lokala, ki so ga opustile ljubljanske mlekarnice Cesti v Mestni Log?

Alkoholizem — družbeno skrajno negativen pojav tudi v naši občini

Do konca druge svetovne vojne se je alkoholizem smatral bolj za moralni kot medicinski problem. Niti medicina sama v mnogih državah alkoholizma ni smatrala za bolezen, zato je razumljivo, da so alkoholike sprejemali na zdravljenje le v izjemnih primerih, ko so se znašli že v težjih fazah alkoholne intoksikacije kot je delirium tremens, alkoholna halucinoza, alkoholna ciroza jeter ipd. Danes se pri nas zdravljenje alkoholizma izvaja v specialnih ustanovah in sicer: v posebnih oddelkih psihiatričnih bolnic.

Da bi ugotovili stanje alkoholizma v naši občini, je Zavod za socialno delo Ljubljana-Vič-Rudnik izdelal analizo o problematiki alkoholizma.

Kot vzorec za populacijo vseh alkoholikov v občini Ljubljana-Vič-Rudnik nam je predstavljalo 370 evidentiranih težje prizadetih alkoholikov. Pri anketiranju tet oseb so sodelovali vsi strokovni delavci Zavoda in patronažne medicinske sestre Zdravstvenega doma. Tako je bilo v anketi zajetih 321 moških in 49 žensk. Seveda to še zdaleč niso vsi alkoholiki, ki živijo na območju občine, kajti teh je neprimerljivo več. Je pa število dovolj visoko za vzorčni sistem analitične obdelave.

Ugotovitve, ki nam jih je raziskava podala, nam potrjujejo že znano dejstvo, da je alkoholizem tudi v naši občini izredno močan družbeno negativen patološki pojav, ki povzroča družbeno zlo tako v ožjem, kot širšem okolju. Zanimiva je ugotovitev, da največ alkoholikov izhaja iz starostne strukture od 36 do 45 let, torej iz starostne dobe, ko je človek na višku svojih moči in delovnih sposobnosti. Največ obravnavanih alkoholikov je poročenih, torej takih, ki imajo svoje družine ter imajo po enega ali več otrok. Ti živijo v družinski skupnosti z alkoholnim bolnikom ter posredno ali neposredno trpe zaradi njegove bolezni.

Iz izobrazbene strukture izhaja, da je največ alkoholikov z nedokončano osnovno šolo in takih, ki so končali katero od poklicnih šol. Izobrazbi primerna je tudi njihova zaposlitev. Ta podatek pa nas seveda v glavnem razširja med delavsko populacijo, medtem ko je med izobraženci le malo alkoholikov. Znano je namreč, da ljudje z višjo ali visoko izobrazbo bolj prikrivajo alkoholizem, posebno v začetnih fazah. V raziskavi nas je zanimalo tudi v kakšnih družinah so še kot otroci živeli obravnavani alkoholiki. Kar ena tretjina alkoholikov je živela v družinah, kjer je eden od staršev ali

celo oba, bil alkoholno zasvojen. Večina pa jih izhaja iz kmečkih ali delavskih družin, v katerih je bil zaposlen le oče, mati pa je bila gospodinja. Ko smo analizirali odnose v družinah alkoholikov smo ugotovili, da ti niso najbolj harmonični, kar je tudi razumljivo. Mnogo je zakonskih tovarišev, ki imajo do alkoholika strpen odnos ter molče prenašajo njegovo popivanje in neprimerno obnašanje. Nekateri skušajo alkoholika razumeti, zakaj njihov sotovariš pije in ga ne obsojajo tako zelo, še več, nagovarjajo ga na zdravljenje. Neredki pa so primeri, ko se z njim pripravljajo ali celo fizično obračunavajo.

Alkoholizem očeta ali matere ne more pustiti neprizadetih otrok. Raziskava je ugotovila, da večina otrok alkoholno zasvojenega roditelja odklanja, se ga boje in če se le da se mu umaknejo. Mnogi otroci beže od hiše, ker se boje pretepot ali preprirov med starši. Nekaj je tudi otrok, ki priznavajo, da se svojega očeta ali matere — alkoholika sramujejo. Dva izmed otrok pa se iz svojega očeta alkoholika norčujeta. Spoznanje, da je oče v družini le še „pavliha“, je žalostno. Težave, ki se pojavljajo pri otrocih, katerih je eden od staršev ali oba alkoholik, so še naslednje:

Največ otrok je nervoznih. Njihova nervoza se manifestira predvsem v motoričnem nemiru, v šoli se ne morejo zbrati in slediti pouku, ter hitro spreminjajo čustveno stanje. Sledi šolska neuspešnost, močnejše postelje, grizenje nohtov, begi od doma in še druge manjše oblike vedenjskih in osebnostnih motenj. V treh primerih pa smo beležili celo poskus samomora. Od skupnega števila 370 obravnavanih alkoholikov je 206 zaposlenih, 77 nezaposlenih, 67 upokojenih, 20 pa je gospodinj. Število nezaposlenih je zaskrbljujoče visoko. Te osebe sicer občasno delajo, vendar le priložnostno. Ta kategorija oseb bo v celoti prešla v breme socialne službe, kolikor se ne bo zaradi alkoholizma pravočasno zdravila in zaposlila. Ugotovljeno je tudi, da je večina alkoholikov pogosto menjavala zaposlitev. Ko smo analizirali vzroke smo ugotovili, da vzrok menjave zaposlitve temelji v njihovem alkoholizmu, ker jih delovne organizacije niso mogle imeti še nadalje zaposlene, ker so alkoholiki nezanesljivi in neproduktivni delavci.

Pri ugotavljanju zdravstvenega stanja obravnavanih alkoholikov se je izkazalo, da je več kot polovica alkoholikov takih, ki boleljajo za eno ali več boleznimi. Alkoholik pogosteje zboli kot nealkoholik in je

pri njem zdravljenje dolgotrajnejše. Zanimiv je tudi podatek, kako pogosto se posameznik opija, čeravno to ni merilo za to ali je nekdo alkoholik ali ne. Največ se jih opija vsak dan, sledijo tisti, ki pijejo večkrat tedensko pa ne vsak dan, najmanj pa je onih, ki pijejo le nekaj dni v mesecu. Najpogostejše so žganje in sicer: v posebnih mešanice vseh vrst alkoholnih pijač.

Veliko je število vzrokov, ki povzročajo alkoholno bolezen ali alkoholizem. Zanimalo nas je, kaj posamezniki navajajo kot vzrok, da so začeli piti. Največ jih navaja, da so začeli piti iz navade in ker jim to prija, slede jim taki, ki trdijo da pijejo zaradi službe, veliko število jih navaja, da ne vedo, zakaj pijejo, mnogi pa ne priznajo, da sploh pijejo, nekateri navajajo kot vzroke še razočaranje, konflikte doma in v službi, obup itd.

V raziskavi nas je zanimalo tudi, kakšna je vzročna zveza med alkoholizmom in kaznivimi dejanji oziroma prekrški. Ugotovili smo, da alkoholizem ne povzroča kaznivih dejanj, močno pa vpliva na prekrške. Tretjina obravnavanih alkoholikov je bila kaznovana zaradi prekrškov. Najpogostejši prekrški so ogrožanje prometa zaradi vinjenosti in motenje javnega reda in miru. To nam potrjuje že znano dejstvo, kako nevarni so alkoholiki v prometu.

Zavod za socialno delo Ljubljana-Vič-Rudnik bo tudi v bodoče nosilec skrbi za zgodnje odkrivanje alkoholizma. Pri tem bo aktivno sodeloval z zdravstveno službo, krajevnimi skupnostmi, delovnimi in družbenopolitičnimi organizacijami in vzgojno-izobraževalnimi zavodi. Strokovno delo Zavoda z alkoholikom bo usmerjeno predvsem v njegovo zdravljenje. Posebno skrb pa bo Zavod posvetil sanaciji alkoholikove družine. Zavzemal se bo za nadaljnje ustanavljanje klubov zdravljenih alkoholikov, z že obstoječima kluboma na Viču in Rudniku pa bo še nadalje aktivno sodeloval in jima nudil materialno in kadrovsko pomoč.

Skupščina občine, Sveta za zdravstvo in socialno varstvo in družbeno politične organizacije v občini se bodo pri pristojnih mestnih in republiških organih zavzemali za čimprejšnjo ustanovitev Zavoda za zdravljenje in delovno terapijo — težje prizadetih alkoholikov. V njem bi se resocializirali osebnostno huje devirani alkoholiki, ki jih alkoholizem pelje v vedno globlji psihični in fizični propad, katerih resocializacija ni možna v že obstoječih institucijah. Podprli bodo tudi prizadevanja Sveta za preprečevanje druž-

beno negativnih pojavov pri Skupščini mesta Ljubljane, za ustanovitev Iztreznilnega centra v Ljubljani za spremljanje, zdravljenje in pridržanje pijanih oseb.

Vzgojno izobraževalni zavodi boju proti alkoholizmu zlasti na preventivnem področju lahko mnogo šole, ki lahko na ustrezen način mladini posredujejo spoznanja o alkoholizmu in njegovi škodljivosti vplivajo na oblikovanje odnosov o alkoholizmu pri posameznikih, družbi nasploh. Posebno skrb vzgojno izobraževalni zavodi posredujejo otrokom alkoholikov in jim posredujejo pristojnih služb, da dijo vse možne ustrezne oblike družbene pomoči. Pri tem naj vzgojno izobraževalni zavodi, ki imajo v svojem sestavu strokovne svetovalec službe (soc. delavec, psiholog) začnejo z raziskavami o socialnih in pedagoških problemih, ki jih poraja alkoholizem med šolsko mladino.

Zdravstvena služba naj nudi alkoholiku v vseh fazah bolezni procesa ustrezen zdravniško oz. psihiatrično in psihoterapevtsko obravnavo. Zavzema naj se ob sodelovanju skupščine občine, pristojnih svetov in družbenopolitičnih organizacij v občini za ustanovitev protialkoholnega dispanzerja v Zdravstvenem domu Ljubljana Vič.

Organi javne varnosti naj okrepijo svojo aktivnost zlasti na naslednjih področjih:

— še pogosteje naj ugotavljajo alkoholiziranost voznikov in se poslužujejo ukrepa začasnega odvzema vozniškega dovoljenja;

— vse voznike motornih vozil, so registrirani kot kronični alkoholiki in so v evidenci socialne službe zdravstvene službe, ali organov na izredni zdravniški pregled, ter je na podlagi strokovne presoje odvzeta vozniška dovoljenje. Dovoljenje tak voznik zopet dobil po uspešnem zdravljenju proti alkoholizmu.

Gostinske delovne organizacije naj poostrijo ukrepe nad gostinskimi osebami, ki toči alkoholne pijače, njenim ali mladoletnim osebami. Vse gostinske lokale je potrebno mestiti opozorilne napise, ki opozarjajo na neprimernost in odgovornost gostinskih delavcev, če točijo alkoholne pijače v okoliščinah, ko je s predpisi prepovedano.

V vseh temeljnih organizacijah združenega dela, ki imajo v svoji sestavi obrate družbene prehrane, točijo tudi alkoholne pijače, naj med delovnim časom ne dovolijo čiti alkohola zaposlenim delavcem.

PETER VRHUNEC

ODREŠILNI PREDLOGI PRIHAJAJO Z DOLENJSKE CESTE

Za krajšo delovno dobo šoferjev

Že leta je znano in dokazano ob enem, da je šoferski poklic zelo zahteven, morda celo eden najbolj zahtevnih. Fizični napor, predvsem pa psihična obremenitev voznikov motornih vozil povzročata, da v povprečju držijo za volanom le pol svoje delovne dobe! Stalna psihična napetost, saj morajo prav šoferji v nameri reševati prometne razmere na cestah in neredna prehrana, nemožne higijenske razmere, posebno tistih šoferjev, ki so zdoma po več dni, tednov ali celo mesecev, umlji vo z leti opravijo svoje.

Takih razmer velika večina ne vzdrži dolgo, če pa že vztrajajo, potem šoferski poklic kmalu napravi iz človeka bodisi invalida ali delavca, ki je sposoben pozeje le za lažja in seveda slabše plačana dela. Dvajset let bo tega, kar je Združenje šoferjev in avtomehaničev SR Slovenije, ki ima sedež v naši občini na Dolenjski cesti, zahtevalo, da se njihova delovna doba skrajša, vendar so vsa prizadevanja, težnje za ožjajanje življenja poklicnim voznikom motornih vozil ostala do danes zama.

„Od tistih časov“, pravi podpredsednik združenja Jože Kokalj, „skoraj vsako leto pošiljamo na vse strani zahteve za priznanje beneficirane delovne dobe vsaj tistih šoferjev, ki vozijo težke tovornjake in avtobuse. Ob vsaki naši zahtevi so vedno vsi, vsaj tak vtis smo dobili, priznavali,

da imamo popolnoma prav, storili pa niso ničesar. Zakaj ne, tega niso povedali ne nam v združenju, ne našim šoferjem.“

Zakonski predpisi, ki so medtem že izšli, so sicer na videz zelo strogi, vendar dopuščajo možnosti, ki ne morejo biti v nobenem oziru v korist delavcev. Potrebe gospodarstva, boljše rečno zahtevnost dela transportnih podjetij, zlasti pa njihova rentabilnost, ne dopuščajo upoštevanja zakonskih predpisov. Slednjič tudi način nagrajevanja sil šoferje in stimulira k delu v nemogočih delovnih pogojih. Toda dejstvo je, da delovnih razmer kljub najboljši volji delovnih organizacij ter proizvajalcev tovornih vozil in avtobusov, ne moremo v republiškem merilu vzlic naporom združenja z Dolenjske ceste rešiti čez noč. Se bolj neizprosno pa je ob tem dejstvo, da poklicni vozniki na mednarodnih progah ne vzdržijo več kot pet ali največ šest let. Sleherno pretiravanje, razumljivo z leti voznje, bi terjalo še večje število invalidov in zrtev, ki so potem omejeno sposobni za delo in ki bi jih bilo lahko še samo veliko več, kot jih v Sloveniji sicer že imamo.

Skrajšanje delovne dobe poklicnih vozilov motornih vozil, tako vsaj vse kaže, ni več dvomljivo, saj v združenju z upanjem na izboljšanje življenjskih in delovnih razmer svojih članov, smatrajo nadavni sklep

odgovornih dejavnikov o beneficiranem stažu šoferjev kot stvarnost. Na to so v združenju mislili že leta 1970, vendar je zdaj razveseljivo, da je z lanskim letom pristojnost o odločanju o priznanju skrajšane delovne dobe poklicnim šoferjem prešla s federacije na republiko.

Zato je Zveza združenj šoferjev in avtomehaničev SR Slovenije že lani na osnovi svojih zahtev in skrbno pripravljene laboratorja začela reševati in usklajevati sorodna stališča med posameznimi republikami. V zvezi z usklajevanjem teh stališč pa je ostalo odprto vprašanje, ali bo poklicnim voznikom motornih vozil priznana skrajšana delovna doba od

leta 1945 dalje, kar bi bilo mnenju zveze združenj edino sprejemljivo, ali ne.

Ob predlaganih rešitvah, ki so velikimi prizadevanji v skromni zatišju prihajajo domala za vse poklicne poklicne šoferje prav z Dolenjske ceste, ni tudi jasno, na kakšen način bi lahko področne skupnosti pokojniškega in invalidskega zavarovanja zagotovile sredstva za izplačevanje pokojnin tistim šoferjem, ki jim bo naposled priznana beneficirana delovna doba. Vse transportnih podjetij v Sloveniji, dostej že pokazala pripravljenost, bo plačevala za svoje delovne večje prihode — bodoče upokojence večji spevek, vprašanje pa je, ali bodo večani prispevek lahko izplačevali tudi za minulo delo, ki je upoštevano v vseh predlogih slovenske zveze združenj šoferjev in avtomehaničev.

KOMU PRIPADA CESTA?

Vaščani Stranske vasi pri Dobrovi prosimo, naj se KS Dobrova in KS Vrhovci oz. Brdo sporazumeta, komu pripada del ceste 3. reda ob Bokalskega gradu do začetka Stranske vasi. Ta del ceste v dolžini 2 km poleti nihče ne posipa in pozimi nihče ne pluzi. Ob prvem snegu so ljudje ob tej cesti odrezani od ostalih in prepriščeni sami sebi in svojim nogam. Cesta je že v tako slabem stanju, da prosimo predsednika obeh KS, naj se le enkrat popeljeta po njej, saj želimo, da bi bila tudi ta cesta pozimi prevozna.

M. K.

Družbeni dogovor o ustanovitvi in financiranju kmetijske zemljiške skupnosti na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik

Zakon o kmetijskih zemljiščih (Ur. l. SRS, št. 26/73), postavlja pretežno splošne okvire bodočih družbeno ekonomskih odnosov na področju kmetijstva.

Z zakonom postajajo nosilci kmetijske zemljiške politike kmetijske in gozdnogospodarske organizacije družbenega dela in drugi občani, ki bodo skupaj s krajevnimi skupnostmi SZDL in občinsko skupščino, kot nosilko usklajevanja vseh interesov v občini, na samoupravni način usklajevali svoje interese in oblikovali rešitve na področju zemljiške politike (varstvo kmetijskih zemljišč, promet, zakup, prostorsko ureditvene operacije, racionalno in produktivno izrabo zemljišč).

V ta namen se ustanavlja v občini kmetijska zemljiška skupnost na podlagi družbenega dogovora. Družbeni dogovor so že vse organizacije podpisale ter določile tudi svoje delegate, ki bodo zastopali interese svojega območja v skupščini kmetijske zemljiške skupnosti. Konec tega meseca se bo skupščina kmetijske zemljiške skupnosti sestala na prvi seji, kjer bodo izvoljeni tudi organi te skupnosti.

Družbeni dogovor so sklenile na podlagi 5. člena zakona o kmetijskih zemljiščih:

- Ljubljanske mlekarne Ljubljana, TOZD Kooperacija, TOZD posestvo
- Kmetijska zadruga Velike Lašče
- Kmetijsko gospodarstvo „Krim“, Ig pri Ljubljani
- Gozdno gospodarstvo Ljubljana
- Združeno kmetijsko gozdarsko podjetje in gozdno gospodarstvo Kočevje
- Komunalno podjetje „Rast“ Ljubljana
- Krajevne skupnosti z območja občine Ljubljana Vič-Rudnik: Krim-Rudnik, Kozarje, Velike Lašče, Rob na Dolenjskem, Turjak, Želimlje, Golo, Škofljica, Lavrica, Ig, Tomišelj, Preserje, Rakitna, Dobrova, Horjul, Črni vrh, Polnov Gradec, Vnanje gorice, Notranje gorice, Brezovica, Vrhovci, Brdo
- Občinska konferenca SZDL Ljubljana Vič-Rudnik in
- Skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik (v nadaljnjem besedilu: podpisniki).

Besedilo družbenega dogovora se glasi:

I.

1. S tem družbenim dogovorom določajo podpisniki pravice in obveznosti, ki jih sprejemajo za izvajanje zakona ter temeljna izhodišča kmetijske zemljiške politike na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik v skladu z zakonom in tem družbenim dogovorom.

Ta družbeni dogovor opredeljuje tudi materialne obveznosti podpisnikov do kmetijske zemljiške skupnosti v občini Ljubljana Vič-Rudnik.

2. Podpisniki soglašajo, da ustanovijo za območje občine samoupravno skupnost – kmetijsko zemljiško skupnost v občini Ljubljana Vič-Rudnik in ji v skladu z zakonom poverijo pravico in dolžnost oblikovanja, vodenja in nadzora izvajanja kmetijske zemljiške politike v občini, razen v tistih zadevah, ki so v skladu z zakonom v pristojnosti skupščine občine, občinskih upravnih organov oziroma so temeljna samoupravna pravica delavcev oziroma kmetov v organizacijah združenega dela, podpisnicah tega dogovora.

3. Kmetijska zemljiška skupnost je dolžna sprejemati v mejah, določenih z zakonom in tem družbenim dogovorom, stališča in ima pravico dajati predloge v vseh zadevah v njeni pristojnosti oziroma predlagati organom podpisnic stališča in ukrepe, ki zadevajo pristojnost drugih podpisnic, če se ta stališča in predlogi nanašajo na kmetijsko zemljiško politiko v občini.

4. Kmetijska zemljiška skupnost je pravna oseba. Njena notranja organizacija je opredeljena s statutom, ki ga sprejme skupščina kmetijske zemljiške skupnosti v občini, potrđi pa občinska skupščina.

Skupščino skupnosti sestavljajo voljeni delegati podpisnic in sicer v takšnem razmerju, da so enakomerno in enakovredno zastopani vsi interesi na področju kmetijske zemljiške politike v občini, kakor to določa statut kmetijske zemljiške skupnosti.

Za izvajanje sprejete politike izvoli skupščina kmetijske zemljiške skupnosti izvršni odbor in poravnalni svet skupnosti, kakor tudi ustrezne komisije, še zlasti pa naslednje:

- za pripravo in spremljanje izvajanja prostorskega načrta za območje občine
- za razvijanje proizvodnega sodelovanja med kmeti in kmetijskimi organizacijami
- za usmerjanje prometa s kmetijskimi zemljišči
- za prostorsko-ureditvene operacije in
- za skupne pašnike.

5. Zaradi interesa vseh podpisnikov za smotno razpolaganje s kmetijskimi zemljišči v družbeni lastnini, ki niso v uporabi kmetijskih organizacij iz 4. člena zakona, kakor tudi za usmerjanje obdelave kmetijskih zemljišč, ki jih ponudijo skupnosti v trajno ali začasno uporabo kmetje in občani,

upravlja kmetijska zemljiška skupnost – občinski kmetijski zemljiški sklad.

Podrobnejše določbe o razpolaganju s skladom iz prejšnjega odstavka so podane v statutu kmetijske zemljiške skupnosti.

II.

6. Podpisniki ugotavljajo, da so temeljne naloge kmetijske zemljiške skupnosti v občini Ljubljana Vič-Rudnik zlasti naslednje:

6. 1. Skrb za pravilno rabo kmetijskih zemljišč v občini in sodelovanje pri planiranju prostora v občini (strokovna priprava elementov za prostorski plan občine v sodelovanju z urbanističnimi organizacijami in občinskimi organi: sodelovanje pri sprejemanju občinskih, prostorskih planov, dajanje mnenja k predlogu za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč, dajanje soglasja k lokacijskim dovoljenjem na območjih, ki niso zajeta z urbanističnimi akti občinske skupščine, evidenca o neobdelanih zemljiščih na območju občine in strokovna pomoč obdelovalcem za njihovo boljše izkoriščanje ter predlaganje ukrepov za prenos teh zemljišč v kmetijski zemljiški sklad v občini).

6. 2. Spodbujanje razvoja različnih oblik proizvodnega sodelovanja med kmeti in kmetijskimi organizacijami združenega dela (sodelovanje pri prometu s kmetijskimi zemljišči kot usmerjevalec pri uveljavljanju prednostne pravice nakupa s strani kmetijskih organizacij združenega dela in kmetov za neposreden odkup in zakup zemljišč s strani obdelovalcev ter posredovanje teh zemljišč v racionalno, sodobno in visoko produktivno kmetijsko proizvodnjo, zlasti v kooperaciji in v organizacijah združenega dela; pospeševanje združevanja dela in sredstev kmetov in kmetijskih organizacij na podlagi trajnejših razmerij; odkup in posredovanje v proizvodnjo zemljišč, ki se bodo sprostila po določbah zakona o maksimumu za nekmete in po določbah zakona o dedovanju; skrb za proglasitev perspektivnih, zlasti kmetij kmetov, kooperantov, za zaščitene).

6. 3. Gospodarjenje s skladom kmetijskih zemljišč v občini.

6. 4. Priprava agrarnih operacij in sodelovanje pri njihovi izvedbi (priprava in planiranje območij, kjer naj bi se izvajale agrarne operacije; skrb za dopolnitev kmetijskih razvojnih planov v občini s programom razreševanja problemov agrarne strukture; poskusi z bliževanja nesoglasij udeležencev operacij preko poravnalnega sveta skupnosti; dajanje pobud za zamenjave kmetijskih zemljišč, arondacije, komasacije, melioracije in druge posege; organiziranje javne razprave o projektih; sklepanje pogodb o izvajanju del pri komasacijah; sklepanje pogodb o načinu obdelave na območjih, kjer se uporabljajo znatna družbena sredstva za urejanje zemljišč).

6. 5. Sodelovanje pri določanju in dodeljevanju skupnih pašnikov.

6. 6. Kmetijska zemljiška skupnost sprejme v roku 6 mesecev po dokončnem konstituiranju (po izvolitvi stalne skupščine in njenih organov) program svojega dela kot trajno podlago samoupravnega urejanja razmerij, ki nastajajo med delavci, kmeti in občani v zvezi z razpolaganjem s kmetijskimi zemljišči na območju občine.

Program sprejme skupščina skupnosti potem, ko so ga obravnavali samoupravni organi vseh podpisnikov.

7. Na podlagi programa skupnosti sprejme vsako leto skupščina skupnosti letni program dela in letni finančni načrt skupnosti.

8. Skupnost ustanovi za opravljanje strokovnih zadev v njeni pristojnosti strokovno službo.

Podpisniki si bodo prizadevali, da se zadeve kmetijske zemljiške politike, ki so širšega regionalnega pomena, rešujejo usklajeno in sporazumno med kmetijskimi zemljiškimi skupnostmi na območju regije. V tej zvezi se zavezujejo pomagati skupnosti pri morebitnem oblikovanju regijske strokovne službe.

III.

9. Sredstva kmetijske zemljiške skupnosti v občini so:

- a) kmetijska zemljišča v kmetijskem zemljiškem skladu v občini,
- b) sredstva, ki jih pridobi kmetijska zemljiška skupnost s prodajo, prenosom pravice uporabe na kmetijskih zemljiščih oziroma z dajanjem v zakup kmetijskih zemljišč kmetijskega sklada na območju občine,
- c) sredstva, ki jih pridobi kmetijska zemljiška skupnost od podpisnikov tega družbenega dogovora,
- č) sredstva po 55. členu (2. odstavek) zakona o kmetijskih zemljiščih,
- d) sredstva iz drugih virov, ki jih opredeljuje ta družbeni dogovor.

10. Za izvajanje programa in tekočih nalog kmetijske zemljiške skupnosti se podpisniki obvezujejo, da bodo s svojimi letnimi finančnimi načrti odstopili kmetijski zemljiški skupnosti sredstva v višini, ki ustreza stroškom za pokrivanje strokovne službe kmetijske zemljiške skupnosti v občini in za regijsko službo, če bo ta ustanovljena.

11. Podpisniki se obvezujejo za naloge v skupnem interesu tudi posebej združevati sredstva pri kmetijski zemljiški skupnosti in sicer v skladu z njenim programom po posebnih pogodbah.

12. Skupnost lahko na podlagi sklepa svoje skupščine in predpisa skupščine občine združuje za izvedbo posebnih nalog, zlasti nalog iz VII. poglavja zakona o kmetijskih zemljiščih (9. člen zakona), ki so v interesu vseh ustanoviteljev, prispevek pri zainteresiranih kmetih, delavcih kmetijskih organizacij in občanih.

13. Skupščina občine se še posebej zavezuje, da bo za financiranje programa kmetijske zemljiške skupnosti v občini sprejela:

a) V enem mesecu po sklenitvi tega družbenega dogovora odlok po 55. členu zakona, s katerim bo zavezala vse, ki spreminjajo namembnost kmetijskega zemljišča iz prvega odstavka 13. člena zakona (razen v primerih iz drugega odstavka navedenega člena), da plačajo na poseben račun, ki ga določi kmetijska zemljiška skupnost, pred izdajo gradbenega dovoljenja, poseben prispevek kmetijski zemljiški skupnosti. Ta prispevek bo znašal v primeru, če se spreminja namembnost:

1. njiv, vrtov, travnikov in trajnih nasadov I. in II. katastrskega razreda 10 din po kv. m,

2. njiv, vrtov, travnikov, trajnih nasadov III. in IV. katastrskega razreda 6 din po kv. m,

3. vseh kultur pod 1 in 2 od V.–VIII. katastrskega razreda in vseh ostalih kmetijskih in gozdnih površin 2 din po kv. m.

Ne glede na prejšnje določilo te točke se plačuje poseben prispevek v primerih, kadar gre za spremembo namembnosti kmetijskega ali gozdnega zemljišča za potrebe posebnega družbenega pomena (šole, otroške vzgojnovarstvene zavode, stanovanjsko blokovsko gradnjo) v enakem znesku za vse kategorije zemljišč in sicer 0,50 na kv. m. Upravičenost plačevanja posebnega prispevka po tem določilu ugotavlja na predlog investitorja kmetijska zemljiška skupnost.

Občinska skupščina bo tudi predpisala način pobiranja prispevka iz prejšnjega odstavka za objekte regionalnega pomena, za katere ne izdajajo občinski upravni organi lokacijskega oziroma gradbenega dovoljenja.

b) Odlok o uvedbi posebnega prispevka od izkopanega gramoza in mivke iz gramoznic in rečnih nanosov in sicer v višini 1,5 din od kub. m v korist kmetijske zemljiške skupnosti.

c) Občinska skupščina bo z letnim finančnim načrtom odstopila kmetijski zemljiški skupnosti za izvajanje njenih nalog tudi 50 % sredstev, ki se zberejo iz davka na promet nepremičnin iz naslova prometa s kmetijskimi zemljišči.

14. Podpisniki se tudi zavedajo, da bodo skupno ali posamič v utemeljenih primerih s posebnim soglasjem kmetijski zemljiški skupnosti dajali potrebne garancije za kredite, ki jih bo najela za naloge iz programa.

IV.

15. Kmetijska zemljiška skupnost lahko prevzame za podpisnike, v skladu s posebnimi pogodbami tudi naloge, ki niso opredeljene s tem družbenim dogovorom.

16. Družbeni dogovor velja za sklenjen, ko ga sprejmejo:

- skupščina občine na seji
- vse krajevne skupnosti na svojih svetih
- organizacije združenega dela ali temeljne organizacije združenega dela na pristojnih samoupravnih organih.

V.

17. Spremembe in dopolnitve tega družbenega dogovora so možne le na način in po postopku, kakor je bil sklenjen.

Pobudo za spremembo in dopolnitev lahko da vsak čas tudi kmetijska zemljiška skupnost po sklepu svoje skupščine.

18. Podpisniki soglašajo, da iniciativni odbor za ustanovitev kmetijske zemljiške skupnosti skliče začasno skupščino kmetijske zemljiške skupnosti in sicer najpozneje v 1 mesecu po sklenitvi tega družbenega dogovora.

Začasna skupščina se izvoli po načelih tretjega odstavka 4. točke tega družbenega dogovora in lahko polnopravno odloča o zadevah iz svoje pristojnosti po zakonu in tem družbenem dogovoru.

Začasna skupščina kmetijske zemljiške skupnosti izvoli začasni izvršni odbor skupnosti, sprejme začasni statut.

Začasni izvršni odbor je dolžan v roku 3 mesecev po izvolitvi začasne skupščine poskrbeti za sklic redne skupščine in dokončno konstituiranje kmetijske zemljiške skupnosti v občini.

19. Ta družbeni dogovor je sestavljen in podpisan v 3 izvodih, od katerih hrani 2 zemljiška skupnost, 1 izvod pa arhiv SOB Ljubljana Vič-Rudnik.

V Ljubljani, dne 15. 11. 1973.

Statut temeljne telesno kulturne skupnosti občine Ljubljana Vič-Rudnik

Skupščina temeljne telesno-kulturne skupnosti občine Ljubljana Vič-Rudnik je na ustanovnem zasedanju dne 22. novembra 1973, na podlagi 10. člena Zakona o telesno kulturnih skupnostih (Uradni list SRS, št. 20/73, sprejela začasni

STATUT

TEMELJNE TELESNO KULTURNE SKUPNOSTI
OBČINE LJUBLJANA-VIČ-RUDNIK

I. Splošne določbe

1. člen

Temeljna telesno kulturna skupnost občine Ljubljana-Vič-Rudnik (v nadaljnjem tekstu skupnost) je skupnost delovnih ljudi in drugih občanov, vključenih v telesno kulturne organizacije, delavcev v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter delovnih ljudi in drugih občanov v krajevnih skupnostih.

2. člen

Skupnost je pravna oseba. Skupnost je samoupravna interesna skupnost s sedežem v občini Ljubljana-Vič-Rudnik.

3. člen

Skupnost deluje v skladu z zakonom o telesno kulturnih skupnostih in drugimi predpisi, izdanimi na podlagi zakona, družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi, sklepi in stališči RK SZDL o „telesni kulturi“ ter v skladu s tem statutom.

4. člen

Skupnost ima pečat okrogle oblike. Ob robu v zgornjem polkrogu je napisano ime skupnosti: „Temeljna telesno kulturna skupnost“ v spodnjem pa je naveden sedež skupnosti: „Ljubljana-Vič-Rudnik“.

5. člen

Skupnost je soustanovitelj telesno kulturne skupnosti v Ljubljani in je soustanovitelj telesno kulturne skupnosti SR Slovenije.

6. člen

Za telesno kulturno skupnost Ljubljane je skupnost soustanovitelj, potem ko sklene samoupravni sporazum z drugimi temeljnimi telesno kulturnimi skupnostmi v ljubljanskih občinah.

II. Naloge skupnosti

7. člen

Telesno kulturna dejavnost je kot družbena dejavnost kulturna vrednota, ki prispeva k zdravju, delovnim in obrambnim sposobnostim, vzgoji, patriotizmu, bratstvu, enotnosti in internacionalizmu, smotni in aktivni uporabi prostega časa, osebnemu zadovoljstvu in k oblikovanju, izražanju in potrjevanju celovite človekove osebnosti.

Telesno kulturna dejavnost je dejavnost posebnega družbenega interesa.

8. člen

Skupnost usmerja in usklajuje telesno kulturno dejavnost s splošnimi družbenimi potrebami in razvojem, pri čemer zlasti skrbi za organizirano zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delovnih ljudi in občanov na področju telesne kulture. Skupnost z določili ustave SFR Jugoslavije in SR Slovenije ter določili zakona o telesno kulturnih skupnostih, uveljavlja take družbene odnose, ki zagotavljajo delovnim ljudem in občanom neposredno odločanje o programih telesno kulturnih dejavnosti in o financiranju le-teh.

9. člen

Skupnost skrbi za uresničevanje družbene vloge telesne kulture in za povezovanje telesno kulturne dejavnosti z dejavnostmi drugih družbenih področij, za medsebojno usklajevanje interesov ter oblikovanje in uresničevanje razvojnih načrtov, za nadaljnji razvoj ter utrjevanje samoupravnih razmerij na področju telesne kulture.

10. člen

Preko svojih delegacij skupnost sooblikuje politiko telesne kulture v Ljubljani, republiki in federaciji.

III. Organi skupnosti

11. člen

Organa skupnosti sta:

- Skupščina skupnosti
- Izvršni odbor skupščine skupnosti

12. člen

Najvišji organ skupnosti je skupščina, ki jo sestavlja 60 delegatov v treh delegacijah:

- delegacija delovnih ljudi iz temeljnih in drugih organizacij združenega dela šteje 20 delegatov;
- delegacija delovnih ljudi in drugih občanov iz krajevnih skupnosti šteje 20 delegatov;
- delegacija telesno kulturnih delavcev in športnikov iz telesno kulturnih organizacij šteje 20 delegatov.

Podroben način sestave skupščine se uredi s posebnim aktom, ki postane sestavni del tega statuta.

13. člen

Skupščina skupnosti opravlja zlasti naslednje naloge:

- sprejema, dopolnjuje in spreminja statut in druge splošne akte skupnosti;
- sprejema poslovnik o svojem delu in tolmači določila statuta;
- sprejema dolgoročne, srednjeročne, letne programe dela in razvoja ter financiranje telesno kulturne dejavnosti v občini;
- določa načela in merila delitve ter uporabe sredstev, s katerimi razpolaga;
- odloča o uporabi in razdelitvi sredstev skupnosti;
- sprejema letni finančni načrt in zaključni račun skupnosti;
- odloča o zadolžitvah in o odobravanju kreditov iz svojih sredstev;
- odloča o združevanju svojih sredstev s sredstvi drugih telesno kulturnih skupnosti za financiranje skupnih nalog;
- sodeluje s telesno kulturnimi skupnostmi v drugih občinah in spodbuja organizirano med-občinsko sodelovanje;
- sooblikuje programe telesno kulturne dejavnosti na ravni mesta Ljubljane, republike in federacije ter odloča o svojem deležu financiranja skupno dogovorjenega programa;
- razpravlja in sklepa o poročilih izvršnega odbora in njegovih organov;
- razpravlja in sklepa o stališčih in priporočilih posameznih delegacij;
- obravnava pripombe, mnenja in priporočila pristojnih organov občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij ter jih obvešča o svojih ukrepih oz. stališčih;
- daje pobude in predlaga sprejem predpisov, ki se nanašajo na telesno kulturno dejavnost;
- daje pobude in odloča o ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela na področju telesno kulturne dejavnosti;
- voli delovno predsedstvo skupščine skupnosti;
- voli in razrešuje predsednika in podpredsednika skupščine skupnosti ter predsednika in člane izvršnega odbora skupščine skupnosti;
- voli delegacije za skupščine družbenopolitičnih skupnosti;
- voli delegacijo za skupščino telesno kulturne skupnosti SR Slovenije;
- voli delegacijo za skupščino telesno kulturne skupnosti Ljubljane;
- odloča o prošnjah in pritožbah delegatov skupščine;
- nagrajuje in podeljuje priznanja za dosežke in dejavnost na telesno kulturnem področju na podlagi posebnih meril, predlaga kandidatke za družbena in državna odlikovanja ter priznanja;
- opravlja druge naloge, določene z zakonom in s tem statutom;

14. člen

Za obravnavanje vseh vprašanj iz delovnega področja skupščine skupnosti se lahko posamezne delegacije sestajajo posebej na posvetih.

15. člen

Odgovornost, pravice in dolžnosti delegatov skupščine so:

- delegat ima pravico z glasovanjem odločati;
 - delegat ima pravico predlagati skupščini stališča in sklepe ter sprožiti vsako vprašanje z delovnega področja skupnosti;
 - delegat ima pravico predlagati v obravnavo skupščini vprašanja, ki se nanašajo na delo skupščine, izvršnega odbora in njegovih organov, izvrševanja zakona o telesno kulturnih skupnostih in drugih glavnih aktov izdanih na podlagi zakona, sprejetega programa in drugih sklepov skupščine skupnosti;
 - delegat ima pravico obrniti se na predsednika skupščine, sekretarja izvršnega odbora in predsednike komisij o vprašanjih, ki se tičejo njihovega dela in zadev iz njihove pristojnosti;
 - vsak delegat ima pravico biti izvoljen v delovna telesa skupnosti;
 - vsak delegat je dolžan redno spremljati delo organov skupnosti in aktivno sodelovati na zasedanjih skupščine in posvetih svoje delegacije;
 - delegat si mora pred zasedanjem skupščine zagotoviti mnenja in stališča o vprašanjih, ki so na dnevnem redu zasedanja tiste organizacije, ki ga je delegirala; prav tako pa so dolžni poročati organizaciji o svojem delu in sprejetih sklepih ter stališčih skupščine.
- Podrobno se odgovornost, pravice in dolžnosti delegatov uredijo v poslovniku o delu skupščine.

16. člen

Mandatna doba delegatov v skupščini je 4 leta. Vsak delegat je lahko izvoljen še za eno mandatno dobo.

17. člen

Skupščina skupnosti lahko pred potekom mandatne dobe predlaga konferenci delegatov, da zaradi daljše odsotnosti, bolezni, lastne želje, neaktivnosti in drugih razlogov, odpokliče delegata iz delegacije ali celotno delegacijo, ki jo je izvolila v skupščino in namesto nje ali posameznega delegata izvoli drugega.

Isto lahko predlaga konferenca delegatov za posameznega delegata iz vseh treh področij.

Vsi odpoklici po tem členu se lahko izvršijo samo na podlagi obrazloženih in utemeljenih predlogov.

18. člen

Skupščina opravlja naloge iz svoje pristojnosti na rednih ali izrednih zasedanjih.

Redno ali izredno zasedanje skupščine je sklepčno, če je navzočih več kot polovica delegatov vsake delegacije.

19. člen

Sklepi skupščine so veljavni, če zanje glasuje večina delegatov vsake delegacije ali pa večina prisotnih delegatov.

Z večino glasov delegatov vsake delegacije sklepa skupščina o:

- sprejemanju, spremembah in dopolnitvah samoupravnih sporazumov;
 - sprejemanju, spremembah in dopolnitvah statuta in drugih splošnih aktov skupnosti;
 - sprejemanju dolgoročnih, srednjeročnih in letnih programov dela ter razvoja in o financiranju telesno kulturne dejavnosti v občini, Ljubljani in republiki;
 - določanju načel in meril delitve ter uporabe sredstev, s katerimi razpolaga;
 - sprejemanju letnega finančnega načrta in zaključnega računa;
 - zadolžitvah skupnosti in o odobravanju kreditov iz svojih sredstev.
- Kolikor posamezna delegacija ne sprejme sklepa z večino glasov delegatov, se na predlog delegacije uvede usklajevalni postopek. Ta postopek podrobneje ureja poslovnik o delu skupščine.

O vseh drugih vprašanjih, razen če skupščina drugače ne odloči, sklepa skupščina z večino glasov prisotnih delegatov. O sklepih zasedanj skupščine morajo biti obveščeni vsi delegati skupščine in organizacije, na katere se sklepi nanašajo.

20. člen

Skupščina opravlja svoje delo na podlagi poslovnika in statuta. O zasedanju skupščine se vodi zapisnik in evidenca prisotnih.

21. člen

Redna zasedanja skupščine sklicuje po lastni presoji ali po sklepu izvršnega odbora predsednik skupščine najmanj dvakrat letno.

Izredna zasedanja skupščine sklicuje predsednik skupščine.

- Če to zahteva ena od delegacij skupščine.
 - Če to zahteva 1/3 delegatov skupščine.
- Če predsednik ne skliče v 15 dneh izredno skupščine, jo lahko skliče predlagatelj.

Na izrednih zasedanjih skupščine se razpravlja samo o vprašanjih, zaradi katerih so bila zasedanja sklicana.

22. člen

Delo skupščine vodi delovno predsedstvo, katero se razen predsednika skupščine izvoli za vsako zasedanje posebej še dva člana.

b. Izvršni odbor skupščine

23. člen

Izvršni odbor ima predsednika, sekretarja in 6 do 14 članov. V izvršnem odboru morajo biti enakovredno zastopani delegati vseh treh področij iz člena 12 tega statuta.

24. člen

Izvršni odbor opravlja zlasti naslednje naloge:

- sklepa o sklicih rednih in izrednih zasedanj skupščine;
- uresničuje sklepe skupščine;
- pripravlja predloge splošnih aktov, ki jih sprejme skupščina;
- pripravlja gradiva za zasedanja skupščine;
- pripravlja predloge za razdelitev finančnih sredstev;
- skrbi za izvrševanje finančnega načrta;
- določa podpisnike za finančno poročilo;
- sklepa pogodbe za potrebe skupnosti in telesno kulturnimi institucijami in drugimi organizacijami;
- imenuje in razrešuje predsednike in člane stalnih odborov ter začasnih komisij;
- obravnava poročila telesno kulturnih organizacij in svojih organov ter usklajuje njihovo delovanje;
- daje soglasje k pravilnikom o delu stalnih odborov in začasnih komisij;
- odloča o sistemizaciji delovnih mest strokovne službe in zagotavlja na podlagi samoupravnega sporazuma delovni skupnosti finančna sredstva za osebne dohodke;
- poroča skupščini o svojem delu;
- opravlja druge naloge, ki mu jih poveri skupščina.

25. člen

Izvršni odbor opravlja svoje delo na podlagi poslovnika o delu izvršnega odbora, ki ga sprejme na svoji prvi seji.

Seje izvršnega odbora sklicuje predsednik izvršnega odbora po potrebi, mora pa jo sklicati na zahtevo najmanj treh članov izvršnega odbora ali na zahtevo predsednika skupščine.

Izvršni odbor je sklepčen, če je na seji navzočih več kot polovica članov izvršnega odbora iz posameznih delegacij. Sklep izvršnega odbora je sprejet, če so zanj glasovali z večino glasov člani izvršnega odbora iz vseh treh delegacij. Kolikor člani izvršnega odbora posamezno uvede usklajevalni postopek. Postopek ureja poslovnik o delu izvršnega odbora.

O sklepih izvršnega odbora morajo biti obveščeni vsi delegati skupščine in člani izvršnega odbora.

Na sejah izvršnega odbora se vodi zapisnik in evidenca prisotnih članov.

26. člen

Predsednik skupščine

Predsednik skupščine opravlja zlasti naslednje naloge:

- sklicuje in vodi seje skupščine;
- podpisuje akte in sklepe skupščine;
- zastopa skupnost pred tretjimi osebami;
- skrbi za izvrševanje sklepov skupščine;
- opravlja druge naloge, ki mu jih poveri skupščina.

Za svoje delo je predsednik skupščine odgovoren skupščini skupnosti. V času njegove odsotnosti ga nadomešča podpredsednik.

27. člen

Predsednik izvršnega odbora opravlja zlasti naslednje naloge:

- sklicuje seje in vodi delo izvršnega odbora;
- sodeluje pri pripravljanju gradiva za zasedanja skupščine in sej izvršnega odbora;
- skrbi za izvrševanje sklepov skupščine in izvršnega odbora;
- skupaj s predsedniki odborov in komisij skrbi za pravočasno izvrševanje njihovih nalog;
- skrbi za obveščanje javnosti;
- opravlja druge posle, ki mu jih poverita skupščina in izvršni odbor.

Za svoje delo in za delo strokovne službe je odgovoren skupščini in izvršnemu odboru skupnosti.

Predsednik izvršnega odbora je pomožni odredbodajalec za izvršitev finančnega načrta skupnosti.

28. člen

Stalne komisije izvršnega odbora

Izvršni odbor ima naslednje stalne komisije:

- 1) Za šolsko in predšolsko telesno vzgojo
- 2) Za telesno kulturno rekreacijo
- 3) Za tekmovalni in vrhunski šport
- 4) Za kadre
- 5) Za objekte
- 6) Za priznanja in nagrade
- 7) Za finančno in materialno vprašanje skupnosti

29. člen

Komisije štejejo od 7 do 15 članov. Vsaka komisija ima predsednika, ki je član izvršnega odbora.

30. člen

Komisije delujejo v skladu z določili tega statuta, na podlagi svojega pravilnika o delu komisij, po pooblastilih ter sklepov izvršnega odbora. Pravilnike o delu potrdi izvršni odbor.

Komisije skrbijo za uresničevanje programa skupnosti ter spremljajo in proučujejo problematiko svojega področja dela.

S pravilniki o delu komisij se podrobneje določijo vsebina in način delovanja.

31. člen

Izvršni odbor lahko za izvrševanje določenih nalog imenuječasne komisije.

32. člen

Mandatna doba članov izvršnega odbora in članov komisij je 4 leta.

Vsi voljeni in imenovani člani so lahko ponovno zapovrstjo izvoljeni še za eno mandatno dobo.

33. člen

Strokovna služba

Skupnost ima strokovno službo, ki jo vodi sekretar skupnosti. Strokovna služba opravlja zlasti naslednje naloge:

- opravlja strokovne posle (administrativne, tehnične, finančne) za skupščino in izvršni odbor ter njegove organe,
- pripravlja analize, informacije in druga gradiva, pomembna za delo skupščine in izvršnega odbora ter njegovih organov in opravlja strokovna in druga dela na področju telesne kulture,
- pripravlja osnutke splošnih aktov in pogojev za razdelitev sredstev skupnosti,
- pripravlja osnove in predlog meril za razdelitev sredstev skupnosti,
- skrbi za delovno povezovanje z drugimi organi in službami, pristojnimi za vprašanja telesno kulturne dejavnosti,
- opravlja tudi druge naloge, ki jih določi izvršni odbor in sekretar skupnosti.

34. člen

Sekretarja skupnosti imenuje izvršni odbor.

- Sekretar skupnosti je odredbodajalec za sredstva strokovnih služb in delovne skupnosti.

- Za svoje delo je odgovoren izvršnemu odboru skupnosti.

- Skrbi za organizacijo in delovanje strokovne, finančne in administrativne službe.

35. člen

Če v občini ali v Ljubljani obstaja strokovno-administrativna služba, ki lahko opravlja naloge za več samoupravnih interesnih skupnosti ali če se taka služba v občini ustanovi, lahko skupnost koristi njene usluge za izvrševanje nalog iz predhodnega člena tega statuta.

36. člen

Delovna skupnost ima pri uresničevanju samoupravljanja smiselno enak položaj kot delovna skupnost v občinskem upravnem organu.

37. člen

Sredstva za delovanje strokovne službe in delovne skupnosti se določijo vsako leto na podlagi programa dela v finančnem načrtu skupnosti.

IV. Javnost dela skupnosti

38. člen

Zasedanja skupščine, seje izvršnega odbora in komisij so javne.

Na zasedanja skupščine, seje izvršnega odbora in komisij vabi sklicatelj predstavnike tiska, radia in TV, lahko pa tudi predstavnike drugih organov, zaradi sodelovanja in povezovanja telesno kulturne dejavnosti v občini.

39. člen

Statut, programi in drugi pomembnejši splošni akti, ki jih sprejme skupščina, se objavijo kot priloga v glasilu ObK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik „Naša komuna“.

V. Financiranje telesnokulturne dejavnosti

Viri in uporaba

40. člen

Osnovni vir skupnosti za financiranje telesno kulturnih dejavnosti je prispevek iz osebnega dohodka delovnih ljudi stanujočih v občini Ljubljana-Vič-Rudnik.

Višina sredstev iz navedenega vira iz 1. odstavka tega člena se določi s samoupravnim sporazumom o financiranju telesno kulturne dejavnosti, ki ga sklenejo delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in drugi delovni ljudje na območju skupnosti.

Če samoupravni sporazum iz drugega odstavka tega člena ne bi bil sklenjen oz., če sredstva zbrana s samoupravnim sporazumom ne zagotavljajo izvedbe osnovnih nalog iz programov telesno kulturne dejavnosti, predlaga skupščina telesno kulturne skupnosti skupščini občine, da sprejme odlok o financiranju telesno kulturne dejavnosti. Skupščina skupnosti predlaga skupščini občine vir in višino sredstev za realizacijo programa.

41. člen

Druge sredstva skupnosti za financiranje telesno kulturne dejavnosti so tudi:

1. Sredstva, ki jih za izvedbo dodatnih nalog ali za posebne namene podelijo družbenopolitične skupnosti iz proračunskih sredstev, druge samoupravne interesne skupnosti, organizacije združenega dela, druge organizacije in občani.
2. Sredstva določena s posebnimi predpisi.
3. Dotacije in druga sredstva.
4. Lastni dohodki.

42. člen

Sredstva, ki jih dobi skupnost za posebne namene, se uporabljajo v skladu s temi nameni.

43. člen

Sredstva skupnosti se stekajo na poseben račun skupnosti pri SDK.

44. člen

Skupnost daje sredstva uporabnikom na podlagi njihovih programov, rezultatov dejavnosti njihovega dela in v skladu z načeli ter merili o delitvi sredstev skupnosti.

Skupnost lahko daje sredstva uporabnikom tudi pod pogojem, da prispevajo uporabniki za ta namen tudi del svojih sredstev ali da si zagotovijo del sredstev iz drugih virov.

Skupnost lahko daje uporabnikom za telesno kulturno dejavnost tudi posojila.

45. člen

Za financiranje nalog telesno kulturne dejavnosti, ki so pomembne za več skupnosti, združuje telesno kulturna skupnost s samoupravnim sporazumom svoja sredstva s sredstvi drugih samoupravnih interesnih skupnosti.

46. člen

Skupnost prispeva del sredstev za uresničevanje programa dejavnosti telesno kulturne skupnosti Ljubljane in telesno kulturne skupnosti SR Slovenije, skladno s samoupravnimi sporazumi o njihovi ustanovitvi in financiranju.

47. člen

Za materialno ter finančno poslovanje skupnosti se uporabljajo načela, ki veljajo za samoupravne interesne skupnosti in njim enakovredne organizacije.

Materialno finančna evidenca se vodi po dvojnem knjigovodstvu.

VI. Temeljne organizacije združenega dela

48. člen

Skupščina skupnosti lahko ustanovi temeljne organizacije združenega dela na področju telesne kulture z namenom hitrejšega razvoja te dejavnosti.

VII. Prehodne in končne določbe

49. člen

Zakonitost dela skupnosti nadzoruje za telesno kulturo pristojni upravni organ skupščine občine Ljubljana-Vič-Rudnik.

50. člen

Organi skupnosti so dolžni obravnavati na svojih sejah pripombe, mnenja in priporočila skupščine občine, občinskih družbenopolitičnih organizacij.

51. člen

Če skupnost preneha z delovanjem, preide vsa njena imovina v last in upravljanje telesno kulturnim organizacijam v občini.

52. člen

Ta začasni statut velja 8. dan po objavi, ko ga je sprejela, do konstituiranja redne skupščine oziroma največ leto dni od ustanovne skupščine skupnosti temeljne telesno kulturne skupnosti občine Ljubljana Vič-Rudnik.

Ljubljana, 22. 12. 1973

PROGRAM RAZVOJA TELESNE KULTURE V OBČINI LJUBLJANA VIČ-RUDNIK ZA LETO 1974

- I. Izhodišče za oblikovanje programa
- II. Postopek izdelave programa
- III. Naloge po področjih telesnokulturnih dejavnosti
 - A. Telesnokulturna dejavnost v vzgojno-izobraževalnih ustanovah
 1. Vzgojno-varstveni zavodi
 2. Osnovna in srednja šola
 3. Visoka šola
 - B. Tekmovalni šport
 - C. Športna rekreacija
 1. Dejavnost v krajevnih skupnostih
 2. Dejavnost v temeljnih organizacijah združenega dela
- IV. Skupne naloge
 - a) Šolanje, izpopolnjevanje in zaposlovanje strokovnih kadrov

- b) Redno in investicijsko vzdrževanje objektov
- c) Propagandno informativna, založniška in dokumentacijska dejavnost
- d) Druge skupne naloge
- e) Naloge na ravni mesta, republike in federacije

V. Finančna sredstva

VI. Pregled stanja telesnokulturne dejavnosti v občini

I. Izhodišča za oblikovanje programa

Program temeljne telesnokulturne skupnosti občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1974 te-

melji na naslednjih najširše družbeno in politično potrjenih dogovorih in ugotovitvah:

- vedno večja vloga telesnokulturne dejavnosti v življenju sodobnega človeka,
- dostej ugotovljene kvarne posledice zaradi pomanjkanja gibanja na psihično in fizično zdravje zaradi dosedanjega zanemarjanja tega področja,
- najširše družbeno opredeljene vloge telesnokulturne dejavnosti v osnovnih dokumentih kot sta ustava in zakon o telesnokulturnih skupnostih SR Slovenije,
- najširša družbena in politična potrditev nalog na področju telesne kulture v sedanosti in prihodnosti v družbenih dokumentih kot so stališča razširjene seje predsedstva in izvršnega

odbora RK SZDL Slovenije ter stališč CK ZKS,

- uvajanje novih družbenih odnosov v telesnokulturne dejavnosti,

- dosledno uvajanje delegatskega sistema in nove ustave v sami skupnosti v TKS Ljubljane in TKS Slovenije,

- preprečiti nadaljnje zaostajanje telesne kulture v občini, vključiti v aktivno delovanje in reševanje telesnokulturnih problemov delovne ljudi v TOZD, občane v KS ter omogočiti neposredno odločanje o vseh vprašanih v občini,

- največje družbene podpore naj bodo deležne organizacije, ki bodo omogočale organizirano telesnokulturno aktivnost čim širšemu krogu ljudi, posebno mladini,

Finančna sredstva

1. funkcionalni izdatki – društva in klubi (tekmovanja, najemnine, rekviziti)	2.400.000
2. vzdrževanje – društva in klubi (hišniki, gospodarji, elektrika, voda, kurjava, popravila in manjše adaptacije)	1.950.000
3. izdelava urbanistične dokumentacije in idejnih projektov	750.000
4. ocenitev objektov	50.000
5. profesionalni trenerji in vaditelji (do sedaj 2, predvidoma 12 do 14)	600.000
6. honorarni trenerji in vaditelji (do sedaj 71, predvidoma 80) (ura a 15 din – 19.200 ur)	288.000
7. strokovno izpopolnjevanje (tečajji preko šolskega centra za telesno vzgojo Ljubljana)	12.000
8. izpopolnjevanje doma in v tujini	40.000
9. štipendije – 6 študentov	72.000
10. seminarji (TOZD, KS in TK organizacij)	4.000
11. funkcionalni izdatki za TTKS (OD sekretar, strokovni sodelavec, administrator, računovodja, najemnine prostorov, strokovna literatura, itd.)	230.000
12. občinska tekmovanja (šole, sindikati)	40.000
13. tečajji smučanja in plavanja	90.000
14. prispevek za dejavnost TKS Ljubljane, republike in federacije	1.200.000
15. rezerva	100.000
S k u p a j:	7.826.000

– zagotoviti čimbolj enake osnovne možnosti za redno telesno-kulturno aktivnost (strokovni kadri, tečajji, objekti, rekviziti) posameznim starostnim kategorijam glede na vso občino in Ljubljano in tako odpravljati socialne razlike.

Telesnokulturna dejavnost je dejavnost posebnega družbenega pomena, ker „prispeva k zdravju, delovnim in obrambnim sposobnostim, vzgoji, patriotizmu, bratstvu in enotnosti, internacionalizmu, smotrni uporabi prostega časa, osebnemu zadovoljstvu ter oblikovanju, izobraževanju in potrjevanju celovite človekove sposobnosti.“

Temeljno merilo za ocenjevanje stanja in razvoja telesne kulture v občini je množičnost v organiziranih oblikah.

II. Postopek izdelave programa

Program temeljne telesnokulturne skupnosti Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1974 je sestavljen iz nalog na posameznih področjih telesnokulturne dejavnosti:

1. Predšolska in šolska telesna vzgoja
2. Tekmovalni šport
3. Športna rekreacija

V sedanjem gospodarskem položaju je nujno postopno uresničevanje obvez in ciljev, ki so postavljeni v dokumentih v točki I. Zato pri posameznih področjih podajamo le najpomembnejše usmeritve.

Poleg teh so v programu za leto 1974 prikazane tudi skupine nalog, ki so skupne vsem trem navedenim področjem telesnokulturne dejavnosti. Te naloge so:

- a) šolanje, izpopolnjevanje in zaposlovanje strokovnih kadrov,
- b) redno in investicijsko vzdrževanje objektov
- c) propagandno-informativna, založniška in dokumentacijska dejavnost,
- d) druge skupne naloge,
- e) skupne naloge v Ljubljani in republiki ter federaciji.

III. Naloge na področjih telesnokulturne dejavnosti

A. PREDŠOLSKA IN ŠOLSKA TELESNA VZGOJA

1. Predšolska telesna vzgoja

– skupaj s skupnostjo za otroško varstvo in varstveno vzgojnimi zavodi bo TTKS oblikovala program, s katerim bodo v redno telesno vzgojo zajeti tako otroci, vključeni v VVZ, kot tisti, ki niso zajeti vanje.

– Pri tem bo potrebno izkoristiti obstoječe objekte in naprave pri društvih Partizan, šolah, VVZ in nekaterih, pretežno tekmovalnih društvih;

– usposobiti večje število vzgojiteljev in vaditeljev za to delo;

– program naj obsega predvsem splošno telesno vzgojo in elemente plavanja in smučanja, kjer je le izvedljivo.

2. Osnovnosolska in srednješolska telesna vzgoja

– S temeljno izobraževalno skupnostjo, šolami in TV društvi in klubi oblikovati program in vsebino dela ŠSD. Pri tem si bo TTKS prizadevala, da se dosledno uresničuje osnovni cilj telesne vzgoje (redne in ŠSD), da pride iz teh šol vsa mladina telesnokulturno izobražena, medtem ko so tekmovalni rezultati drugotnega pomena.

– V šolah je potrebno omogočiti primerno telesno vzgojo tudi telesno in zdravstveno ogroženim otrokom.

– V program je treba vključiti tudi ugotavljanje zdravstvenega stanja in telesnih sposobnosti otrok.

Telesna vzgoja, šport in rekreacija

V ObZTK Ljubljana Vič-Rudnik delujejo naslednje telesno-kulturne organizacije:

- 19 društev in klubov
- samostojni športni park
- dve društvi TVD Partizan
- občinski strelski odbor (6 strelskih družin)
- 13 ŠSD – Osnovne šole
- ŠSD Gimnazija

Viri sredstev: ObZTK Vič-Rudnik nima lastnih sredstev, njeni dohodki so izključno iz proračuna občinske skupščine, ki je realizirala v posameznih letih naslednja proračunska sredstva (tabela – po društvih):

Leto	Zaprošena sredstva		Odobrena sredstva		Članov
	ObZTK	%	ObZTK	%	
1967	420.000	52,4	220.000	2896	
1968	643.600	36,2	233.000	2687	
1969	711.400	42,1	300.000	3038	
1970	862.800	57,8	500.000	2834	
1971	1.129.000	48,3	545.000	3206	
1972	1.780.000	38,5	685.000	2804	
1973	2.450.000	30,7	750.000	3283	
S k u p a j:	7.996.800	40,5	3.233.000	20748	

– Poseben poudarek je potreben telesni vzgoji otrok od prvega do četrtega razreda.

– Prizadevala si bo za množični razmah predvsem atletike, gimnastike, plavanja in smučanja.

3. Visokošolska telesna vzgoja

– Skupaj z Univerzo organiziranje rekreacije za študentsko mladino.

B. TEKMOVALNI ŠPORT

– Uveljaviti predvsem vzgojni pomen dela z mladino na tem področju;

– TTKS bo podpirala zlasti tiste športne dejavnosti, ki ob minimalni potrošnji sredstev omogočajo vključevanje čimvečjega števila športnikov in doseganje čimboljših rezultatov.

Podpirala zlasti takšno športno dejavnost, ki bo normalno rastle iz široke, množične osnove.

– Večji poudarek mlajšim kategorijam tekmovalcev (pionirji, mladinci);

– Zagotoviti zdravstveno varstvo in zavarovanje vseh športnikov;

– Sodelovala pri čimprejšnji ureditvi položaja vrhunskih športnikov in trenerjev;

– Ukiniti hranarine ali dajanje denarja mladini do 13 let za ukvarjanje s športom na vseh ravneh;

– prizadevala si bo za uveljavitev znanstvenih spoznanj na področju tekmovalnega športa ter skrbela za postopno uvajanje znanstvenih metod v strokovno delo;

– Kontinuiteta pri obravnavanju tekmovalnega športa od začetnikov do vrhunskih športnikov – sistem od množičnosti do kvalitete;

– Nujno je treba doseči pocenitev tekmovalnih sistemov;

– Klubi in društva naj se združujejo po objektih – praviloma ni gostujočih;

– Tečajnine ali članarine ne morejo biti selekcija za mladino.

C. ŠPORTNA REKREACIJA

1. Dejavnost v krajevnih skupnostih

– Osnovanje komisij ali odborov za telesno kulturo pri krajevnih skupnostih;

– opravila pregled, oziroma proučila možnosti za začasno ali trajno prilagoditev, oziroma ureditev površin za telesnokulturno dejavnost v vseh KS;

– zagotovila minimalne možnosti za začetek organizirane rekreativne dejavnosti na območjih krajevnih skupnosti (kadri, izposojevalnice rekvizitov, trim steze, kabineti in drugo).

– Sodelovanje KS, čimvečjega števila občanov na množičnih prireditvah kot so: Po poteh partizanske Ljubljane, množični obiski TRIM stez, udeležba na smučarskih in plavalnih tečajjih, množična tekmovanja v orientacijskih pohodih in podobno.

2. Dejavnost v temeljnih organizacijah združenega dela

– Prizadevala, da večje delovne organizacije zaposlijo organizatorja rekreacije;

– proučila stanje in možnosti za aktivno športno rekreacijo delavcev na objektih organizacij združenega dela ali ob njih;

– organizirala stalne in občasne rekreativne aktivnosti za čimvečje število zaposlenih delavcev.

– Organizirala bo seminar o samoupravnem in delegatskem sistemu ter družbeni vlogi telesnokulturne dejavnosti za vodstvo telesnovzgojnih organizacij in člane.

b) Redno investicijsko vzdrževanje objektov

– Prevzem vseh telesnokulturnih objektov v občini (vpis v zemljiško knjigo na TTKS) ter izročanje telesnokulturnim organizacijam v upravljanje, ob zagotovitvi sredstev;

– TTKS bo opravila pregled in ocenitve (zapriseženi cenilec) obstoječih objektov, proučila njihovo funkcionalnost ter skladno z možnostmi, zagotovila sredstva za njihovo vzdrževanje.

– Zagotovila bo sredstva za redno vzdrževanje telesnokulturnih objektov in naprav na podlagi predhodno izdelanih enotnih meril.

– Uvedba amortizacije za telesnokulturne objekte kot velja za vse ostale objekte.

– Uvesti redno delovno razmerje oskrbnikov na objektih;

– Doseči čimvečjo izkoriščenost obstoječih objektov;

– Vzdrževanje dražjih objektov naj bi reševali skupaj z ostalimi TTKS.

c) Propagandno informativna, založniška in dokumentacijska dejavnost

– dokumentiranje telesnokulturnih objektov, izmere, standard;

– financirala bo akcije informiranja prebivalstva o možnosti vključevanja v različne, občasne oziroma redne oblike telesnokulturne dejavnosti na območju KS, občine, mesta ter bližnje in daljne okolice.

– Z založniško dejavnostjo bo spodbujala k pisanju (objavljanju) strokovne literature.

d) Druge skupne naloge

– Vključiti moramo druge družbenopolitične organizacije v občini, posebno SZDL, ZK, ZM, v neposredno in učinkovito reševanje telesnokulturnih problemov in v ustvarjanje novih odnosov.

– Skupno z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, posebno z ZK in SZDL, moramo nastopati proti negativnim pojavom v športu;

– zagotoviti moramo večji odločilni vpliv občanov, posebno mladine, delovnih ljudi, športnikov, na odločanje o konkretnih vprašanjih v telesni kulturi in posebej v tekmovalnem športu;

– poiskati moramo način za tvorno sodelovanje med osnovnimi telesnokulturnimi organizacijami naše občine, z organizacijami v drugih občinah pri ugotavljanju in razreševanju skupnih problemov;

– sodelovanje z SLO in JLA.

e) Skupne naloge v Ljubljani in republiki ter federaciji

– Uveljaviti moramo način dogovarjanja delovnih ljudi in občanov (oziroma njihovih delegacij), o skupni politiki v Ljubljani v tekmovalnem športu, pri vzdrževanju objektov, zdravstvenem varstvu športnikov in drugih vprašanih širšega pomena preko temeljnih telesnokulturnih skupnosti ljubljanskih občin.

– TTKS Ljubljana Vič-Rudnik bo kot soustanoviteljica RTKS sooblikovala in sofinancirala akcije in naloge na ravni republike in federacije ter se preko svoje delegacije zavzemala za uresničitev ustavnih in zakonskih določil ter družbeno potrjenih dogovorov in politike na področju telesne kulture.

IV. Skupne naloge

a) Šolanje, izpopolnjevanje in zaposlovanje kadrov

– TTKS bo proučila potrebe po strokovnih kadrih glede na dejavnost posameznih telesnovzgojnih organizacij ter skladno z ugotovitvami in možnostmi omogočila šolanje, izpopolnjevanje in zaposlitev strokovnih kadrov.

– TTKS bo organizirala seminar za člane delegacij TOZD, KS in telesnokulturnih organizacij in sicer v zvezi s funkcijo delegata in širšimi družbenimi stališči in nalogami na področju telesne kulture.

Športne panoge

Športna panoga	Štev. org.	Strokovni kadri		Ima objekt	Nima objekta (gostuje)
		kval. %	nekval. %		
atletika	1		1		
aikido	1	1			1
balinanje	8			8	
badminton	1		2		1
gimnastika	2	2	1	2	
judo	1	1	1		1
karate	1	1	1		1
košarka	2	3	1	2	
kajakaštvo	1	1	2	1	
nogomet	3	6	6	3	
namizni tenis	2	2	1		1
odbojka	1		1	1	
plavanje	1	4	4	1	
rokomet	2	2	3	1	
skoki v vodo	1	1	1		1
smučanje	2	1	2	1	1
tenis	1			1	
veslanje	1	1	1	1	
STV	2	12	14	2	
S k u p a j:		38	43		

Ali je govedoreja pred novo krizo?

V zadnjem času smo ponovno pričali nastali krizi v živinoreji. Ponudba zrele živine je dokajšnja, cene so padle in bodo pričele ogroziti interes za pitanje in rejo govedi. V minulem obdobju so živinorejci nekaj zaslužili — akumulirali so sedanje cene za klavno govedo od 12 do 16 dinarjev, odvisno od vrste in kvalitete.

Kje so vzroki za nastalo situacijo? Svetovni inflacijski tokovi imajo odraz tudi na razmere pri nas. Kupna moč polovice prebivalstva se je znižala in ima posledico varčevanje oziroma manjše kupovanje mesa. To je najpomembnejši vzrok, kajti statistike ne kažejo povečanje čred, temveč zastoje v prodaji. Ševeda je tu prisotna sezonska ponudba govedi, ki se redno pojavlja vsako leto v različnih oblikah in količinah. Za nas je pomemben tudi izvoz in to izvoz v Italijo. Na italijanskem

trgu se srečujemo s precejšnjo ponudbo zahodnoevropskih dežel, kakor tudi vzhodnih. Izrazito so zaradi navedenih vzrokov padle tudi cene. V sedanji situaciji bi bila potrebna pomoč izvozu ali direktno proizvajalcem, da se ne bi ponovilo leto 1968, ko je pitanje skoraj prenehalo.

Sedanja situacija v govedoreji ima tudi nekaj dobrega in sicer to, da so cene teletom in teletom za pitanje pričele padati na nivo normalnih cen, kar omogoča zdravo proizvodnjo ob

normalni prodaji. V minulem obdobju smo bili pričali absurdnim situacijam, da so lastniki telet in še večkrat prekupčevalci zahtevali in dobili za tele skoraj toliko, kot za zrelega bika. Posledice so bile katastrofalne, vse se je prodajalo in starost proizvodne črede je strahotno naraščala, kar zlasti velja za sosedne republike, npr. Hrvaško. V Sloveniji smo le uspeli nekoliko stvari organizirano uravnati, kar gre zahvala stabilizacijskemu skladu, ki je s premijami plemenskim telicam in pitancem dokaj uspešno posegel v tržne razmere.

Kolikor se ne bodo stvari menjale po prenehanju sezonske ponudbe pitane goveda v jesensko-zimskem obdobju bi bilo prav, da bi se v akcijo vključile državne rezerve z zaščitnim mehanizmom cen in odkupile dopitane količine govedi. Direkcija za rezerve je pravzaprav že pričela z akcijo, vendar so gospodarstveniki mnenja, da tako kot je sedaj zastavljena, je težko sprejemljiva za proizvodnjo. Znano je, da pitano govedo ne more čakati, kar nujno povzroča izgubo, zlasti še, če je pitano na intenziven način. Pred očmi moramo imeti tudi vse dosedaj vložene napore v program preusmerjanja kmetij in specializacije živinorejske proizvodnje. Tu je vložena veliko lastnega, podjetniškega, kmetovega kapitala, ki zahteva normalno vračanje, množici ljudi zagotavlja delo in življenje.

Podražile so se tudi cene prašičem, zdaj se gibljejo na nivoju 16,50 do 18,00 dinarjev za kg pitanca. Prav velika škoda je, ker se prašičereji v naših razmerah posveča premalo pozornosti, čeprav obstajajo precejšnje možnosti predvsem v operacijski reji. To je naloga pospeševalne službe. Kljub temu, da je v mesnicah govedine dovolj, svinjine primanjkuje.

Opisana situacija ima odraz tudi na naše območje vse do družbenega in privatnega proizvajalca. V hlevih Ljubljanskih mlekarn TOZD — Posestva ostaja dopitana čreda dalj kot bi to bilo potrebno in moti krogotok črede. Voli, ki so jih zredili rejci v vasi Gradišče, so bili prodani namesto v oktobru šele sedaj v januarju in to po ceni 13,30 dfr za kg. Odprle so se škarje v škodo rejcem, ker bodo ob teh prodajnih cenah težko kupili nazaj plemenske vole za nadaljnje delo in rejo. Pri prodaji male pitane govedi je nekoliko manj zastoja, ker je v sklopu integriranih Ljubljanskih mlekarn tudi klavnično mesarska dejavnost, ki v prvi vrsti skrbi za odvzem iz svojega področja. Enako ima K. Z. Velike Lašče svojo mesarsko dejavnost.

Količinsko se problem še nekoliko rešuje, finančno bo potrebno počakati na zadovoljivejšo rešitve do turistične sezone.

Inž. ALOJZ HABJAN

Kakšna bo zimska izobraževalna sezona za kmetovalce?

Zimski čas je tu, čeravno brez snega, kar kmetovalca prisiljuje, da le še kaj ostori. Navajeni smo že, da zimski čas izkoristimo za dopolnilno izobraževanje našega kmetovalca. To je nujno potrebno, saj se je kmetovanje močno spremenilo. Novi čas narekuje nadaljnje spreminjanje in postavlja pred kmetovalca vsakodnevno vse večje zahteve, ki jih zmore le dovolj poučen in informiran kmetovalec.

Kako bo potekal in kakšen bo izobraževalni program v letošnji sezoni v kmetijski zadrugi Velike Lašče?

V kmetijski zadrugi Velike Lašče so za sezono pripravili ciklus 8 predavanj, ki jih bodo izvedli v prihodnjih dneh s pomočjo zunanjih sodelavcev — strokovnjakov Kmetijskega inštituta iz Ljubljane in Kmetijskega zavoda iz Ljubljane. Ciklus predavanj pomeni nadaljevanje programa iz prejšnjih let. Teme so izbrane tako, da nudijo praktične rešitve v vsakodnevnem življenju in delu kmetije, ki danes razpolaga s traktorjem, molznim strojem, z umetnimi gnojili, zahtevnejšimi kulturami itd. Razmišljajo že tudi o meškem turizmu, na katerega naj bi se pravočasno pripravili.

Pospeševalni program je pripeljal kmetije, ki jih obdeluje Kmetijska zadruga Velike Lašče 50 traktorjev, v tem letu predvidevajo še novih 25 nakupov traktorjev z večji manj priključki. Kmetovalci že imajo 27 naprav za strojno molžo, grajenih je že 46 sušilnih naprav za pravilo krme, dalje je predvideno, da bo v tem letu zgrajenih še nadaljnjih 30. To je samo nekaj podatkov, ki nazorno kažejo, koliko kapitala je vložena in predstavlja tudi „nacionalno“ vrednost, ki jo ne smemo zametati, temveč nenehno skrbeti nanjo. To Kmetijska zadruga Velike Lašče tudi dela. Program je skrbno obran, kar potrjujejo teme. Pripravljajo dvodnevni tečaj za rokovanja s traktorjem, predavanje kmetijska mehanizacija in varnost pri delu.

Dvoje tem s področja mlekarstva, higiensko pridobivanje mleka, strojna molža — rokovanje z mlekom po molži. Dvoje tem s področja prehrane živine, kot sledi: krmski obroki ter vzreja plemenske živine, konzerviranje krme, način siliranja in dosuševanja sena. Tema s področja travništva oziroma gnojenja travnikov, dalje tema, ki zajema zdrave domačih živali z naslovom: „Preventiva in zdravljenje domačih živali ter porodi“. V minuli sezoni je bila prav ta tema najbolj obiskana. Sledi tema: hortikultura, ureditev gospodarstva. Zal, moramo priznati, da estetskemu videzu naše vasi nismo posvečali dovolj skrbi v preteklosti. V Laščah bo tokrat drugače in prav je tako. Ne bo manjkala kuharski tečaj kot nadaljevanje lanskoletnega in v sklopu le-tega še predavanja o gospodinjstvih oziroma kmetijskih strojih in kanalizaciji tal.

Pri izvedbi izobraževalnega programa bi bilo prav, da se povežejo tudi z gozdnim obratom, s katerim pri usmeritvenem programu že sodelujejo, da bi tako združili moči in sredstva. Priporočal bi jim še temo: kooperacijska vzreja mlade govedi in prašičev. Sicer je njihov program razmejen v živinorejo, ker je tudi njihovo področje usmerjeno v živinorejo.

Tudi na Kooperaciji Ljubljanskih mlekarn pripravljajo izobraževalni program za zimsko sezono za naše kmetovalce, vendar zaradi odsotnosti vodilnih mi niso uspeli ustreči s konkretnimi temami.

Inž. ALOJZ HABJAN

Topla malica, kje si?

Govoriti o topli malici med delom, o njenih koristih za zdravje in boljše počutje delavca, s tem pa o večji pripravljenosti za delo, bi bilo bržkone kar odveč. To vemo pravzaprav že vsi po vrsti. Tudi velika večina samoupravnih organov v naših delovnih organizacijah je argumente za toplo malico med delovnim časom dojemala tako kot smo pričakovali, najbolj pomembno pa je spoznanje, da je znala organizirati in finančno podpreti zdravo prehrano svojih delavcev.

Pa vendar še marsikje ni tako. V Utensiliji, kjer tople malice takorekoč ne poznajo že nekaj let, še posebno ne! Resnici na ljubo v Utensiliji že nekaj let nimajo več svojega obrata družbene prehrane. Zato tudi štiristo zaposlenih, od katerih jih je približno polovica še v starih tovarniških prostorih na Rudniku, druga polovica pa že v novi tovarni na Brdu, kupuje malico v trgovinah ali je v bližnjih gostiščih. Iznajdljivosti zato med delavci Utensilije ne manjka, saj je treba med odmori, „na vrat in na nos“, steči pač tja, kjer se da kupiti ceneje in kjer ni vrste čakajočih...

V tovarni pravijo, da je res, da že nekaj let nimajo svoje menze, vendar pri tem pripominjajo, da „ni slo“. Po njihovem prepričanju, pač zato, ker je zanimanje zaposlenih za toplo malico in kosilo v menzi čedalje bolj upadalo. Morda tudi zaradi tega, ker se je kvaliteta obrokov poslabšala, ko so ukinili lastno kuhinjo in začeli hrano voziti od drugod. Malo pa je morda k temu prispevala tudi mentaliteta zaposlenih v Utensiliji, da je ceneje nositi malico od doma. Skratka, z anketo med delavci so ugotovili, da za toplo malico ni več tolikšnega zanimanja, kot v letih, ko so imeli še svojo menzo. Zato so menzo razumljivo ukinili in prostore, kjer je bila kuhinja in jedilnica, prodali.

Zdaj pravijo, da rabijo denar za nov obrat na Brdu, kamor naj bi se vsi zaposleni preselili že čez dobro leto. Ob tem pa zatrjujejo, da se jim vsaj za zdaj, za tako kratko „življenjsko dobo“, ki jo bodo še preživeli na

Rudniku, ne izplača iskati za menzo novih prostorov in jih preurejati. Sklep samoupravnih organov podjetja pa je, da bo družbena prehrana prvo, kar bodo uredili, ko bo dograjena nova tovarna. Žalosten primer odvečne skrbi Utensilije za urejeno družbeno prehrano zaposlenih pa vseeno opravičuje kolikor toliko zavzeto prizadevanje, saj daje podjetje že dobro leto delavcem za prehrano bone za 45 oziroma po novem za 60 dinarjev, ki jih lahko vnovčijo v trgovinah in v bifejih Mercatorja.

Čas polurnega odmora in malice nudi tako z razliko od večine naših podjetij povsem drugačno podobo, kot bi si mislili. Takšno pač, kot smo jo bili navajeni gledati pred desetimi, če že hočete — pred dvajsetimi leti!

Z opravičilom, da bo družbena prehrana urejena, ko bo nared nova tovarna, ne moremo biti zadovoljni. Ne zgolj prizadeti, ki iz „takih ali drugačnih vzrokov“ raje nosijo malice od doma, marveč tudi tisti, ki bi morali zadevo razčistiti od zunaj. Vse pa kaže, da ti za „primer Utensilije“, bolje povedano za njeno svojsko urejeno družbeno prehrano, ki so jo letošnjo jesen le odkrili ljubljanski novinarji, niso ali pa morda celo niso hoteli vedeti!?

(iv)

Krajevne vesti

Preslaba cesta na Koreno

Korenó postaja iz leta v leto zanimivejša turistična točka. Pravzaprav ima to prednost, da leži med inverznimi plastmi, kar vpliva na to, da se kopa v soncu v času, ko se doline potapljuje v meglah. Točka ima še posebno vrednost zato, ker leži v neposredni bližini Ljubljane. Zal je cesta na hrib tako zelo slaba, da je avtomobilistom komaj dostopna. Skale, ki štrle iz makadamske podlage, luknje in preostri neizglajeni ovinki gotovo redko koga vlečejo na hrib. Ze ob nekaj centimetrskem snegu pa je točka sploh nedosegljiva. Sicer pa — kje piše, da je treba na vsako krtno z avtom. Hodimo peš!

Opustošen Golovec

Na Golovcu je v zadnjih tednih pravo pustošenje. Vseposvdo leže podrti kostanjeva drevesa, ki so jih posekali delavci Komunalnega podjetja. Vzrok za tak posek je kostanjev rak, ki se je nevarno razširil po precejšnjem deeu Evrope. Upajmo, da bodo zasadili novo, odpornejše drevice!

Trim na Golovec

Menda je število prebivalcev na Rudniku in ob Ižanski in Hradeckega cesti že dovolj veliko, da bi na Golovcu lahko zgradili TRIM stezo. Vedno govorimo le o Rožniku in potrebi, da bi ga rekreacijsko uredili, nikoli pa ne omenjamo Golovca, ki je prav tako turistično zanimiv. In če bi se že lotili turistične ureditve, bi kazalo povabiti na delo tudi vojsko, ki je ob nekih vajah Golovec pošteno razrila, jam pa za seboj ni zasula. Ker Golovec ni več področje, kjer bi vojaki vodili, bi bilo morda prav, da bi to pobudo prevzela prav vojska.

Plinifikacija Trnovoga

Zrak v Trnovem je nevzdržen. Zaradi številnih malih oljnih in mazutnih kotlovnice je zrak usmrten in smrdi po kislem. Prebivalci tega dela zahtevamo, da nam da ustrezna občinska služba javen in nedvoumen odgovor, kaj je z obetavno plinifikacijo Trnovoga?

Trim na Rožniku bo treba obnoviti

Nekatere športne rekvizite na TRIM stezi na področju naše občine bi bilo treba obnoviti. Zaradi izredno velikega števila ljudi se je namreč del naprav — deloma po normalni poti — deloma pa zaradi zlikovcev iztrošil. Predvsem menimo, da bi že zdaj, pozimi, morali ob predzadnji telovadni postaji v celoti nadomestiti lesene količke. Razen tega pa bi bilo pod igralo treba nasuti pesek, saj ljudje zdaj ob mokrem vremenu gadijo po blatu. Celotno stezo bi bilo treba posuti s peskom. Vprašujemo pa se tudi, če kdo misli na vzdrževanje steze ob snegu?

Bi bil denar za vlečnico odveč?

Mestni in primestni predel naše občine je hribovit. Ali ne bi občinska zveza za telesno kulturo kljub nestabilni sezoni postavila na enem izmed naših pobočij kratko smučarsko vlečnico? Prepričani smo, da bi bila neprestano zasedena in tudi zelo kmalu odplačana. Take TOMOSOVE vlečnice so izredno poceni (nekaj stotisoč dinarjev) in potegnejo kar visoko, celo posameznim šolam bi se jo izplačalo kupiti. Če niso v Ljubljani klimatske razmere najbolj ugodne, imamo pa zato dobesedno sredi mesta prav zanimiva področja, kjer bi se dali postavit vrsto teh smučarskih naprav. Sicer pa, če so se našli milijoni in milijoni za skakalnice v Šiški — za tistih nekaj vrhunskih skakalcev — bi bilo mogoče dobiti tudi kakšen milijon za smučarske objekte, namenjene najširšim množicam občanov.

Ribnik za Rakovnikom

Ribniki za Rakovnikom bi lahko postali v vseh letnih časih prav zanimiva rekreacijska točka za bližnje prebivalce tega dela občine. Vode je dovolj, poti do tja pa so tudi utrte. Zal, so pa ta naravna vodna očesa povsem zanemarjena. Nihče se ne pobriga, da bi uredil dohode v vodo, prav tako pa nihče ne poskrbi, da bi uredil pozimi ledeno površino. Edino opozorilo, ki so ga nabili najbrž skrbni starši, je tablica z napisom „Drsanje prepovedano“. Sicer pa voda v jezerih služi za pranje avtomobilov, okolica pa za odlaganje smeti. Vsi prizadeži računajo, da bi morala za to najosnovnejše ureditev teh naravnih rekreacijskih objektov skrbeti krajevna skupnost...

Dograditev pokopališča

Na pokopališču v Notranjih gorah je že dolgo primanjkovalo prostora. Na zboru so občani 8.10. letos sklenili, da mora vsako gospodinjstvo prispevati po 10 ur prostovoljnega dela ali plačati določeno vsoto denarja.

Ljudje so z razumevanjem poprijeli za delo, saj so se akciji odzvali v velikem številu. Vsa strokovna dela opravljajo trije kvalificirani delavci. Od finančnih sredstev je prispevala 10 milijonov občina, 2,5 milijona pa občani sami.

Pokopališče bo obsegalo 1.000 kv. m. Ker je na neugodnem terenu, so morali navoziti še veliko zemlje. Če bo ugodno vreme, bo letos večina del opravljenih, razen ograje in mrliške veže.

SOJER SONJA

Kaj je novega v Horjulu?

Predsednik krajevne skupnosti Horjul Gole Franc je v razgovoru povedal, da se tudi v najoddaljenem koncu občine nad Vrzdencem in v vaseh, ki leže ob cesti proti Zirem, dogaja marsikaj novega. Ta del, ki je blizu Ljubljane, je večini Ljubljancem še neznan, po svoji legi in razgibanosti pa gotovo ne zaostaja za najlepšimi kraji Slovenije, ima pa eno prednost, namreč da je v neposredni bližini Ljubljane. Tako trenutno grade v Št. Joštu nad Vrzdencem prosvetni dom. V Butajnovi grade dva odseka ceste, ki bosta te kraje še bolj približala Ljubljani. En odsek ceste pravkar končujejo, na drugem odseku pa bodo nadaljevali z delom. Š samoprispevkom so na Butajnovi zgradili trafo postaje. V okolici teh vasi so tudi lepa smučišča, kjer leži sneg tudi tedaj, ko ga drugje po Sloveniji ni. Zaradi travnate podlage, brez skal v zemlji, je omogočena smuka že ob minimalni debelini snežne odeje. Najlepši tereni so v okolici Črnega vrha nad Polhovim Gradcem.

B. V.

Osemenjevanje plemenic

Obveščamo živinorejce iz območij: Brezovica, Podsmreka, Dobrava, Šujica, Babna gora, Zaklanec, Horjul, Vrzdenc, Žazar, Šentjošt, Butanjeva, Setnik, Polhov Gradec, Selo, Črni vrh in Viča, da ob nedeljah in državnih praznikih sporočajo potrebe po osemenjevanju plemenic na telefon številka 61-487 in sicer v času od 7. do 9. ure.

VETERINARSKA POSTAJA „Krim“ Grosuplje

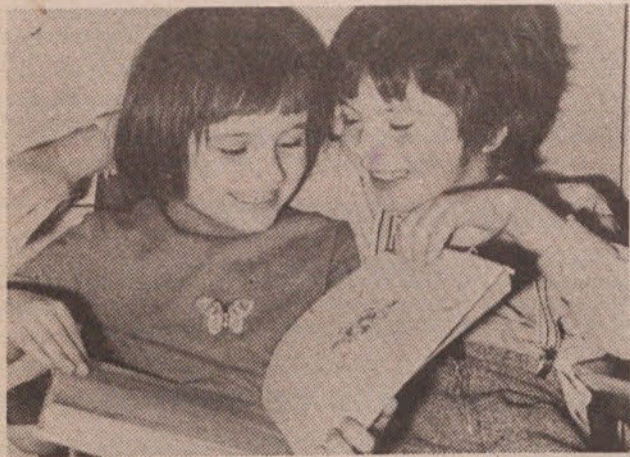
Prijatelja sem našel

Čas in sodoben način življenja nas prisiljuje, da večkrat menjamo kraj bivanja, menjamo delovno okolje in spreminjamo način življenja. Selimo se iz podeželja v mesto, iz majhnih stanovanj se selimo v večja ipd. Pri tem pa imamo odrasli in otroci težave v prilagajanju novemu okolju, novim ljudem in nemalokrat nastanejo posledice. Ljudje imamo različne sposobnosti prilagajanja, zato tudi različno doživljamo menjavanje življenjskega okolja. Otroci pa doživljajo svet bolj čustveno obarvano in zato nastanejo v otrokovem razvoju lahko še težje posledice. Tako se je zgodilo tudi Marjanu, ki se je priselil iz podeželskega kraja v Ljubljano.

V lepem, novem stanovanju z velikimi okni, v lepi ulici s cvetočimi nasadi Marjan ni našel tistega, kar je potrebovalo njegovo otroško srce. Bil je otožen, tih in osamljen. V šolo je hodil sam in vračal se je sam.

V obilici vsakodnevnih nalog starša nista utegnila posvetiti sinu večje skrbi, kaj šele, da bi ga znala razumeti. V šoli je bil sicer miren, vendar v učnem uspehu je postal vedno slabši. Morda je Marjan bolan, sta nekega dne pomislila starša. Zdravnik je pregledal Marjana, vendar ni našel nobenih bolezenskih znakov.

Marjan pa je vedno bolj mislil na svoje prijatelje in sošolce v starem mestu.

Nekega dne pa je Marjan ves razigran priteknel iz šole, torbico pustil pri vratih in stekel po dvorišču. Komaj je še zastil mamin vprašanje, kam hiti. Srečen in nasmejanih oči je rekel: „Veš mama, prijatelja sem našel, tu blizu stanuje. Saj dovoliš, da se z njim igram.“ Mama je ves čas pokimala in se zamislila. „Torej, to je tisto, kar je ves čas pogrešal naš Marjan. Ubogi otrok, kako malo potrebuje, da je srečen.“ Tako se dogaja mnogim ljudem, zlasti pa otrokom. Hodimo po svetlih cestah, občudujemo visoke hiše, svetoče nasade, bleščeče avtomobile, toda v sebi pa dostikrat razmišljamo o hladnem okolju. Ljudje smo družbena bitja in sami ne moremo živeti.

Zavedati se moramo, da menjavanje življenjskega okolja povzroča psihosocialne posledice, ki jih najbolj občutijo otroci. Za današnje družino je namreč značilno, da starši in otroci le malo časa preživijo skupaj in da so mnoge družine preveč zaprte glede na interakcijo z okoljem. Zaradi majhnosti sodobnih stanovanj in skromnih prostorov za otroško igro so otroci omenjeni v gibanju in to svojo utesnenost izražajo dostikrat z negativnim vedenjem.

Zato morajo starši pomagati otroku, da bo spoznal novo okolje. Skrbeti moramo, da bo imel otrok v kraju možnost udeleževanja v igri in v drugih interesnih dejavnostih, ki so velikega pomena za njegov celovit razvoj. (Namreč še vedno prej poskrbimo za garaže kot pa za otroška igrišča in vrtce.) S pravočasnim sodelovanjem s šolo in VVZ, kamor je otrok vključen, bomo lažje premagali začetne težave in ustvarili dobro počutje naših otrok.

A. ŽIBERNA

Amaterski zbori pojo

Pregled dela amaterskih vokalnih in instrumentalnih skupin je odraz vsestranskega kulturnega prizadevanja v naši občini

Pregled dela amaterskih vokalnih in instrumentalnih skupin je odraz vsestranskega kulturnega prizadevanja v naši občini.

V okviru občinske ZKPO deluje enajst vokalnih skupin, ki so si po številu, zasedbi in času nastanka različne. To so okteti, moški, ženski in mešani pevski zbori. Najstarejši je vokalni moški oktet iz Podpeči, ki deluje približno 7 let.

Zborovska koncertna dejavnost se je močno razvila zlasti v zadnjih treh letih. Aktivnejši so bili po stažu starejši zbori in ko-

morno vokalne skupine, kar je razumljivo. Ti so se organizacijsko in tehnično že utrdili in smelo pričeli s samostojnimi koncerti. Razpolagajo s precejšnjim repertoarjem solidno naštudiranih pesmi. V treh letih so imeli 34 Samostojnih koncertov. Tu moramo omeniti še 33 raznih sodelovanj, ki so popestrila kulturni program na krajevnih in občinskih proslavah. Nekateri pevski zbori in okteti so snemali svoje programe v radiu in na televiziji, npr. podpeški oktet – dvakrat in

pevska zbor iz Horjula in Škofljice. Izven občinskih mej pa so pevski zbori priredili osem koncertov. Pri tem so bili aktivni zlasti pevski zbori iz Škofljice (Bloke, Idrija) in DPD Karel Jeraj.

Že drugič so nastopili naši zbori na reviji pevskih zborov v Stični, okteti pa na reviji oktetov v Šentjerneju.

Da bi pozivali kulturno življenje v občini, je povabila občinska ZKPO v gostovanje tudi druge zore in oktete iz mesta Ljubljane. Tako je nastopil v Horjulu oktet Gallus, na Brdu mešani zbor glasbene Matice in ponovno v Horjulu Koroški oktet itd. Gostovanja seznanjajo koncertno poslušalstvo občine Vič-Rudnik z vokalnimi dosežki amaterskih zborov iz drugih občin mesta in dajejo spodbudo za še kvalitetnejšo zborovsko rast v svoji občini.

Poleg odraslih pevskih zborov prireja občinska ZKPO tudi revije, oziroma srečanja mladih in otroških pevskih zborov iz osnovnih šol. Revija traja dva dni in zajema domala vse šole v občini. Na vsaki reviji nastopa do 1200 mladih pevcev, v 19–21 mladinskih in otroških zborih. Ta srečanja so vsako leto v Festivalni dvorani na dan

Bili smo v Mladinskem gledališču

Obrnili smo zadnji list kalendarja. Vsi nestrpnost štejejo zadnje dneve leta. Mamice mrzlično kupujejo darila za svoje otroke, kajti pred vrati je dedek Mraz. Tudi našo šolo obišče dedek Mraz in nikoli ne praznih rok. Vsako leto dobi šola knjige, smuči, sanke. V razredu pa smo praznovali ob novoletni jelki. Letos nas je pa dedek Mraz presenetil. Zvedeli smo, da pojdemo v Ljubljano, v Mladinsko gledališče. In res. Naročili so avtobus, pa hajdi v Ljubljano. Učenci od prvega do četrtega razreda so šli v lutkovno gledališče, ostali pa v Mladinsko gledališče.

Ustavili smo se pred veliko sivo stavbo. Od tam smo stopili skozi velika vrata in prišli na hodnik. Odložili smo plašče. Nato nas je vratar spustil v dvorano. Ko smo vstopili, smo vsi osupnili. Pred nami se je razprostrl pogled na dvorano, veliko, lepo, moderno. Najbolj pa so mi bile všeč vrste sedežev, ki so stopničaste. Ko smo vsi posedli in utihnili, se je dvignil zastor. Na oder je prišel prvi igralec, ki je igral Androkelesa – Silvij Božič. Za njim so prišli še drugi. Močni prameni luči osvetljujejo rimsko ulico na odru. Junaki iz

zgodbe Androkeles in Lev stojte pred gledalci. Pozabimo, da smo v gledališki dvorani, pozabimo nase. Vse naše misli so v zgodbi, ki jo oživljajo igralci. Zasovražimo stotnika in skopuha Pantalona, ki ovirata pobeg mlademu paru in Androkelesu. Po zadnjem dejanju, ko se vse srečno konča, zavesa pade in mi navdušeno zaploskamo. Luči v dvorani se prižgo, toda mi ne menjamo ploskati. Zato se zavesa na odru dvigne in na oder pridejo spet vsi igralci. Priklonijo se nam in zavesa spet loči oder od dvorane.

Predstava je končana. Igralci odidejo v svoje garderobe, kjer si snamejo brade in lasulje in si odstranijo šminko z obraza. Tudi mi zapustimo dvorano. Vzamemo vsak svoj plašč ter odidemo v avtobus. Vso pot se pogovarjamo o igri. Tudi sami bi radi igrali, zato smo si že izbrali vsak svojo vlogo. Mislim, da nikomur ni žal, da je gledal to igro, kajti to je eno najboljših del v letošnjem repertoarju Mladinskega gledališča.

ANDREJA KONČAN

5. a. razred

Literarno novinarski krožek
Osnovna šola Horjul

mladosti. Najboljši zbori so delujejo na republiških revijah.

V okviru ZKPO je pripravil KUD France Prešeren več stopov operete. Na Barju je sko leto tekmovanje domačih zabavnoglasbenih ansamblov (letos je bilo dvakrat) in tekmovanje harmonikarjev iz različnih krajev od Ribnice do Logarja. C. BUDKOV

V PRIČAKOVANJU

Po vsej Sloveniji so se vrstile proslave in praznovanja ob novem letu. Tudi učenci O. Š. Notranje Gorice so pripravili praznovanje v pozdrav dedku Mrazu. Na proslavi so sodelovali tudi člani lutkovnega krožka z O. Š. Brezovica z lutkovno predstavo Težave Peteršiljkove mame. Proslave so se udeležili še predstavniki družbenopolitičnih organizacij v Notranjih Goricah, tudi predstavniki IBE, ki je pokrovitelj O. Š. Notranje Gorice. Ti so bili seveda najdražje gostje na prireditvi. Za nekaj let materialno pomagajo tukajšnji O. Š. za nakup potrebnih učil. Lani so kupili TV sprejemnik, leto pa kasetni magnetofon, radiom, gramofon in ploščice. V zahvalo jim je predsednica PO podarila sliko.

Učenci, člani kolektiva in družbenopolitične organizacije v Notranjih Goricah so kolektivu IBE zahvaljujejo za njihovo materialno pomoč in podporo.

V novem letu jim želimo mnogo delovnih uspehov. S. Z.

Proslava v Polhovem Gradcu

Na naši šoli že dve leti deluje mladinski pevski zbor. Pri zboru sodelujem tudi jaz. Doživela sem že veliko prijetnih uric, saj smo imeli mnogo krat vaje. Najbolj smo bili počaščeni, ko smo zvedeli, da bomo nastopili v Polhovem Gradcu ob 25. obletnici Pedagoške akademije. Pred nastopom smo imeli pogostejše vaje.

Ko smo se vse naučili, nas je prišel iskat polhograjski šolski avtobus. S seboj smo vzeli tudi malico. Vse smo spravili v avtobus in se odpravili. Ko smo prispeli v Polhov Gradec, smo si najprej ogledali novo šolo. Šola je zelo lepo urejena. Čas pred nastopom pa smo izkoristili na dvorišču. Igrali smo se razne igre, a

kmalu je napolnil čas nastopa. smo imeli še generalko. Ko so se zbrali, smo pričeli s proslavo. prej je goste pozdravil naš ravnatelj. Program so nadaljevali učenci iz hovega Gradca in Dobrove. Nato sledile recitacije iz Horjula. Po recitacijah je pevski zbor pod vodstvom tovariša Weingerla zapel štiri pesmi. Z navdušenjem so nam ploskali zadnje je še govoril Rudi Hribar Svarun. Ta govor je trajal skoraj uri. Za ves ta prelepi program nam podarili darila.

JANA ZALAZAR

Literarno novinarski krožek
5. razred o. š. Horjul

NOVO LETO JE ZA NAMI, OSTALA PA JE IZKUŠNJA VEČ

Dedek Mraz, poslej kod in kam?

Zveza prijateljev mladine Slovenije je pripravila decembra na pobudo nekaterih občinskih ZPM, med njimi tudi naše zveze, posvetovanje o novoletni obdaritvi otrok in praznovanju dedka Mraza. Razprava je kritično ocenila sedanje stanje družbene pomoči pri organiziranju novoletnega praznovanja. Ob novoletnih otroških programih je vedno manj kvalitetnih prireditev, ki bi bile primerne in dostopne vsem otrokom. Zato ne preseneča spoznanje, da se še tistih nekaj prireditev, ki jih premoremo v republiki in v občini, zapira v ozke kroge, ki so namenjeni zgolj „izbranim“ otrokom, kar pa je nedopustno in v nobenem primeru v skladu s vsestransko skrbjo za otroke po pravilu „za vse enako“!

Spričo tega, da se organiziranje novoletnega praznovanja in obdarovanja otrok lotevajo različni organizatorji, predvsem tudi zavoljo svojih različnih vidikov in ciljev, ki pa so za organizacijo ZPM nesprijemljivi, ugotavljamo, da je lik dedka Mraza marsikje zbledel. Zato je povsem na mestu sodba občinske ZPM, da je iz idejnovzgojnega, psihološkega in socialnega vidika takšno razdvajanje otrokovih doživetij popolnoma zgrešeno in s tem negativno vpliva na oblikovanje otroške osebnosti.

Pojavi socialne neenakosti ob novoletnem praznovanju ne vplivajo slabo samo na otroke, marveč tudi na njihove starše, predvsem na delavce z nižjimi

osebni dohodki, ki teh razlik ne morejo nadomestiti s posamičnimi obdaritvami v okviru družinskih novoletnih praznovanj.

Tudi za našo občino, podobno kot za mnoge druge v Ljubljani, velja, da ob samoupravnih sporazumih vedno manj delovnih organizacij prispeva svoj delež (beri: ustrezno finančno pomoč!) za organizacijo novoletnih praznovanj za otroke, bodisi v vzgojnovarstvenih zavodih ali v okviru pionirskih odredov. Ker za to nimajo, morda pa tudi nočejo imeti poslušna, se, kot smo to opazili tudi letos, raje zapirajo v svoje kolektive in v njih prirejujejo novoletne prireditve ter obdarujejo samo otroke svojih delavcev. Pri tem pa

ostajajo leto za letom za dedka Mraza prikrajšani otroci delavcev iz drugih delovnih organizacij, najbolj pa tisti s podeželja, kar je značilno prav za našo občino.

Čeprav novoletna praznovanja otrok ne samo v naši občini, ampak po vsej Sloveniji ne dosegajo več svojega namena, so v nekaterih občinah kot n. pr. Brezicah, v Krškem, Črnomlju in v Mariboru uspeli doseči solidarnost domala vseh družbenopolitičnih in delovnih organizacij. Tako so si tudi zagotovili organizacijo in financiranje novoletnih prireditev iz enotnih finančnih virov.

Občinska ZPM razmišlja o tem, da bi v bodoče v občinskem merilu in v okviru krajevnih skupnostnih organizirali posebno koordinacijska telesa, v katerih naj bi bili vsi tisti, ki bi skrbeli za pripravo programov novoletnega praznovanja otrok in zastopniki delovnih organizacij, ki bi prispevale finančna sredstva za obdarovanje.

Bržčas je umesten tudi predlog, po katerem naj bi se v okviru občinske organizacije ZPM

ustanovil poseben sklad, v katerega bi se stekala sredstva za novoletna praznovanja in obdarovanje otrok. Ta oblika naj bi postala stalna, saj ne bi kazalo že tako skopo odmerjenih sredstev za novoletna praznovanja še bolj drobiti, kot jih že, marveč jih zbrati na enem mestu in z njimi pripraviti vrsto otroških manifestacij ob prihodu dedka Mraza, s katerimi ne bi zadovoljili samo otrok, ampak tudi njihove starše. Prav tako je sprejemljiv predlog občinske ZPM za organiziranje novoletnih praznovanj otrok po posameznih območjih, ne oziraje se na to, koliko delovnih organizacij in otrok je v njih. Morda se bomo že ob koncu leta v občini odločili za „potujočega“ dedka Mraza?

Vendar ob vsem tem ni dvoma, da bo organiziranje bodočih novoletnih praznovanj dedka Mraza v občini v največji meri odvisno od pripravljenosti delovnih organizacij, občinske ZPM in ostalih družbenopolitičnih dejavnikov, da bi se prihoda novega leta enako veselili vsi naši otroci! (iv)

Prijateljsko srečanje najstarejših v Koleziji

Krajevna skupnost Kolezija in družbeno politične organizacije terena Kolezija so 27. 12. 1973 pripravile že tradicionalno prijateljsko srečanje za svoje nad 70 let stare občanke. Teh je v Koleziji skoraj 300. Vabilu se je odzvala četrtnina povabljenih.

Otroci Vzgojno varstvenega zavoda Kolezija in Osnovne šole Bičevje so jim pripravili lep kulturni program. Vzgojiteljice Vzgojno varstvenega zavoda Kolezija so izdelale lična novoletna vočila in darila, ki so goste čakala na mizah skupno z rdečim nageljkom.

Po programu so posedli ob zvokih harmonike k obloženim mizam. Več pesmi so jim zapeli „Trnovski fantje“. Najstarejša navzoča gosta Bajec Angela in Marolt Franc (86 in 83 let) sta otvorila ples, nakar je zaplesalo še več parov.

Vmes so še vsi skupaj zapeli nekaj domačih pesmi in prijetno popoldne je kar prehitro minilo.

V. Š.

Olimpija — klub bogate tradicije in velikih uspehov

Verjetno ne bo malo tistih bralcev našega lista, ki se ob pogledu na gornji naslov ne bi vprašali, kaj ima namiznoteniški klub Olimpija skupnega z našo občino in zakaj ravno njim dajemo toliko pozornosti. Zato moramo že na začetku poudariti, da NTK Olimpija, ne samo da trenira v prostorih TVD Partizana v Trnovem, ampak tudi to, da so prav vsi igralci in igralke prvega moštva (mnogo pa je tudi mladincev in pionirjev) s trenerjem Francom Usenikom, iz občine Vič-Rudnik.

NTK Olimpija je bil ustanovljen pred 11 leti in se preimenoval v sedanje ime iz združenja Odreda, Ljubljane in Krima. V teh letih je

moška ekipa v državnem prvenstvu osvojila 7 krat prvo mesto, 4 krat drugo, prav toliko pa je bilo osvojenih tudi lovrik v tekmovalstvu za pokal. V mednarodnem merilu so moški 3-krat prišli med štiri najboljše evropske ekipe, 2-krat pa jim je uspela uvrstitev med štiri najboljše v pokalu sejmskih mest.

Zenska vrsta je bila trikrat najboljša v državnem prvenstvu, trikrat pa je bila druga. Tudi pokal je bil osvojen trikrat. V tekmovalstvu za pokal sejmskih mest so igralke Olimpije bile 2-krat med štirim najboljšimi ekipami v Evropi.

Kljub izrednim uspehom tako na domačih tleh, kot v mednarodni konkurenci (tudi danes je Olimpija v samem vrhu jugoslovanskega namiznega tenisa), pa klub nima ugodnih pogojev za delo, velike težave pa ima tudi z denarjem.

Majhna dvorana v Trnovem ne dopušča normalnega dela, saj se v enem dnevu zvrsti za mizami 80 do 90 ljudi. Prav zaradi tesnih prostorov ni bilo mogoče ugoditi vsem ljubiteljem tega športa. Mnogo mladih je bilo odklonjenih. Zato se je klub povezal s šolami osnovno šolo Oskar Kovačič in bezigrasko osnovno šolo), kjer so redni treningi za šolsko mladino. Toda, s tem je le delno rešen problem. Ostaja še vedno odprto vprašanje — kje poiskati večjo dvorano.

Dotacije občine so precej nizke, stroški za tekmovalje pa visoki. Kar se tiče tega problema, je Olimpija gotovo eden od najsiromašnejših klubov v Jugoslaviji in ji je že nemalokrat grozil razpad. Za primer naj samo navedemo, da je ob ustanovitvi (leta 1962) dotacija klubu znašala 7 do 8 starih milijonov, letošnje leto pa le okrog 12 starih milijonov. Tu so vračunani tudi osebni dohodki trenerjev in plačilo za dvorano. Dobro bi bilo, če bi se ob teh številkah zamislili odgovorni ljudje v naši občini...

Povrnimo se na igralce in igralke prvega moštva Olimpije in pogledimo, kakšne rezultate dosega današnja generacija, ki nas tudi najbolj zanima.

Zaustavimo se najprej pri ženski vrsti. Na prvem mestu vsekakor moramo omeniti najboljšo Olimpijino igalko, državno reprezentantko, EVO JELER. Ta 20-letna študentka že dolga leta nima prave konkurence med slovenskimi igalkami, požela pa je tudi mnogo drugih lepih uspehov. Med posameznicami je druga v državi, prva pa v paru z Eržebet Korpo in v mešanem paru z Edom Veckom. Največji njen uspeh je vsekakor uvrstitev med 32 najboljših igalk na svetu na letošnjem svetovnem prvenstvu v Sarajevu. Osvojila je tudi naslov mediteranske prvakinje. Je ena redkih mladink in vztrajnih igalk (dnevno trenira tudi po 6 ur, redno pa obiskuje tudi vsa predavanja na fakulteti in v rokih polaga izpite), tako upravičeno pričakujemo od Eve Jeler igalko, ki bo se uspešno kosala z najboljšimi evropskimi in svetovnimi vrstnicami.

Igalka, ki prav tako mnogo obeta, je dijakinja gimnazije, sicer Trnovčanka, SONJA VERSTOVŠEK. Že kot pionirka je bila zelo uspešna, saj je vedno zasedala mesta med prvimi štirimi. Mnogo dobrih rezultatov je dosegla na zveznih turnirjih, najboljšega vsebnostno v sezoni 1972/73, ko je bila odlična tretja. Skupaj s klubovko kolegico Zino Martinec je v lanski sezoni osvojila naslov državnih prvakinj. Najbolj jo ovira, da je v pomembnih trenutkih premalo zbrana. V namiznem tenisu je koncentracija prav gotovo na prvem mestu. Če ji uspe odpraviti to pomanjkljivost, ima vse pogoje za izvrstno igalko, igalko današnjega časa...

Za prvo ekipo Olimpije igra ta še ZINA MARTINEC in TADEJA KALAN. Katera nastopa ob Evi in Sonji, je vprašanje trenutne forme, v prvem delu prvenstva zvezne lige pa je več srečanj odigrala Martinčeva. Zaradi službe nima mnogo časa za treniranje, sicer pa je to odlična igalka z mnogimi lepimi dosežki. Bila je zmagovalka več zveznih turnirjev v Jugoslaviji tako pri članicah, kot pri mladinkah, pred tremi leti pa je bila celo v širšem izboru ženske članske državne reprezentance. Tadeja Kalan je najmlajša. Letos je napolnila 17 let. Kljub temu pa se lahko pohvali z nekaj zelo lepimi dosežki. Še kot pionirka je v članski konkurenci skoraj redno bila uvrščena med osmimi najboljšimi. Letos je na državnem mladinskem prvenstvu v Zagrebu osvojila odlično 2. mesto. Ker je verjetno še vsa športna kariera pred njo, lahko tudi od nje, sodeč po sedanjih igrah, pričakujemo še mnogo. Seveda pa ob vztrajnem in trdem delu...

Moška vrsta Olimpije je z odhodom Ištvana Korpe v inozemstvo prav gotovo mnogo izgubila, saj je popularni „Pišta“ igralec svetovnega formata. Osvajal je najrazličnejše trofeje, bil je večkrat član državne reprezentance, mediteranski in balkanski prvak, finalist Skandinavije, mednarodni prvak ZRN, ČSSR in Romunije, enkrat je bil drugi, enkrat pa tretji na evropskem prvenstvu, na rang lestvicah evropskih in svetovnih igralcev pa je vedno bil pri samem vrhu. Še in še bi lahko naštevali. To naj bo le za spomin ob odhodu Korpe v Z. Nemčijo (kjer z velikim uspehom nadaljuje kariero) in obenem zahvala temu izvrstnemu igralcu za vse, kar je v petih letih, kolikor je bil član Olimpije, dal za barve tega kluba.

Vendar pa Olimpiji nikoli ni primanjkovalo dobrih igralcev. EDO VECKO je vsekakor eden izmed njih, sedaj prvi igralec moštva. Je najstarejši igralec in zvest klubu že od njegovega formiranja (eno leto je že igral za Odred). Dosegal je mnogo izrednih rezultatov doma in na tujem. Večkrat je bil v državni reprezentanci, je član ekipe iz leta 1962, ki je na evropskem prvenstvu v Berlinu osvojila prvo mesto. Bil je finalist mnogih mednarodnih prvenstev, v republiki pa dolga leta, razen v klubskega tovarišu Korpi, ni imel resnega nasprotnika.

Sedaj je trener avstrijske reprezentance, vendar se redno udeležuje nastopov za Olimpijo in pa raznih turnirjev. Je najzaslužnejši za osvojene točke v jesenskem delu prvenstva v zvezni ligi.

Drugi igralec moške vrste je mladi, 19-letni UROŠ RAK. Je član mladinske jugoslovanske reprezentance in v širšem izboru članov. Njegov največji uspeh je plasma med deseterico najboljših igralcev v sezoni 1970/71. Za Olimpijo igra od leta 1966. V republiki je že celih pet let med prvimi štirimi. Z resnim delom lahko nadaljuje uspešno pot Korpe in Vecka.

Njegov mlajši brat BOJAN RAK, kljub temu, da še je mladinec, igra za prvo moštvo. Pred njim je še vsa bodočnost. Razvija se v izrednega — defenzivnega igralca. Največji uspeh je dosegel na letošnjem mladinskem turnirju v Zadru, kjer se je uvrstil na odlično peto mesto.

Omeniti še moramo JOŽETA MIKELNA, ki po potrebi „vskoči“ v ekipo. Je sicer drugi trener, oziroma trener mladincev. Že osem let je med desetimi najboljšimi igralci v Sloveniji.

To so torej igralci in igralke prvega moštva Olimpije, vsi stanovalci v občini Vič-Rudnik. Tukaj so še trije, brez katerih si sploh ne moramo zamisljati kluba Olimpije — prvi trener ekipe Franc Usenik, ki že polnih osem let vadi igralce in igralke (skozi njegove roke so „šli“ Korpa, Vecko, celotna vrsta, ki sedaj nastopa v zvezni ligi...). Vzgojil je mnogo igralcev in še jih bo...

Dušan Novak je sekretar NTZ Slovenije in kluba Olimpije, inž. Janez Reflak predsednik kluba. Ljudje, ki se srečujejo z vsakdanjimi težavami, katere ima klub, ki pa so ponosni na dosežke svojih „učencev“, prav tako pa bi tudi mi vsi skupaj morali biti ponosni na ta klub, predvsem pa še občani naše občine, saj so igralci in igralke, ki so nas že tolikokrat razveselili z dobrimi rezultati, „naši“ stanovalci, stanovalci občine Vič-Rudnik.

NIKO ŠOŠTARIČ

Solarji iz Brezovice na tečaju smučanja v Kranjski gori

Športne vesti

NOGOMET

Nogometiški Mercatorja, člani II. zvezne lige, so začeli s pripravami za spomladanski del prvenstva. Do 8. februarja se bodo pod vodstvom trenerja Andjela Zikovića pripravljali v Ljubljani, potem pa bodo odšli na 14-dnevne priprave na Mali Lošinj.

V zimskem prestopnem roku so k viškemu drugoligašu pristopili trije igralci in sicer: nekdanji napadalec Ljubljane, Olimpije in nazadnje Maribora, Predrag Đekić, potem Matič, ki se je vrnil iz JLA in pa igralec Litije Zupančič.

ROKOMET

Tudi letos nastopajo rokometiški Mokerca na odprtem prvenstvu v rokometu, ki se igra v ljubljanski dvorani Tivoli. Po dveh odigranih kolidih so igralci trenerja Jakše zabeležili dve zmagi. Najprej so s precejšnjo težavo premagali Kamnik (12:11), nato pa mnogo lažje ekipo Vipave (15:10).

Naslednji dve koli bosta na sporedu 24. februarja. Skupina, v kateri še poleg Mokerca nastopajo Olimpija, Črnopolje, Dobova, Vipava, Kamnik, Alples in Novo mesto pa bo s tekmovaljem zaključila 17. marca.

V okviru odprtega zimskega prvenstva v rokometu je bil odigran tudi turnir ženskih ekip Olimpije C, Slovana B, SSD ZOGO iz Novoga mesta in Mokerca. Slednje niso imele uspeha, saj so izgubile vsa tri srečanja: s Slovanom B 3:5, SSD ZOGO 4:6 in Olimpijo C 4:6.

KOŠARKA

Košarkarji Trnovega, člani I. A republiške košarkarske lige se marljivo (dvakrat na teden) pripravljajo za novo prvenstvo. Zaradi težav z dvorano igralci trenerja Mihe Lokarja ne sodelujejo v letošnji novo ustanovljeni zimski ligi, zato pa vsak prost termin izkoristijo za prijateljske in trening tekme.

Poleg nekaterih mladih igralcev bo moštvo okrepjeno z igralcem Ilijom Juretom Šagerjem, ki je že dobil izpiznico in podpisal za Trnovčane, iz JLA se je vrnil Brane Avsenik, v začetku marca pa pričakujejo še prihod Borisa Slapnika, tako da se bo moštvo lahko potegovalo za uvrstitev med prvo peterico.

Tudi mladinci (na sliki), ki jih že dve leti s precej uspeha vodi trener Primož Derganc, redno trenirajo v prostorih TVD Partizana Trnovo. V letošnjem prvenstvu bodo poskušali osvojiti vsaj drugo mesto, ki bi zadoštevalo za uvrstitev v zaključni del tekmovalstva (iz vseh treh lig imajo prvi dve plasirani ekipe pravico nastopa na finalnem turnirju).

Sicer pa je moštvo v teh dveh letih doseglo nekaj lepih rezultatov, kar pa je najvažnejše — že precej igralcev, ki jih je vzgojil Primož Derganc, nastopa za prvo moštvo; Matičetov, Možina, Avsenik, Gruden, Mandelj...

REZULTATI OBČINSKEGA PRVENSTVA OSNOVNIH ŠOL V KOŠARKI

Občinska zveza za telesno kulturo Ljubljana Vič-Rudnik je kot vsa šolska leta nazaj tudi v letošnjem letu organizirala ligaško, jesensko-spomladansko tekmovalje osnovnih šol v košarki. Tekmovalja so se odvijala na igriščih tekmujočih šol in so bila s strani šol tudi uspešno izvedena. Rezultati jesenskega dela pa so naslednji:

DEČKI:	1. Osn. š. Bičevje	4	4	0	197:109	8	+ 88
	2. Osn. š. Vič	4	3	1	143:144	6	- 1
	3. Osn. š. Trnovo	4	2	2	178:164	4	+ 14
	4. Osn. š. Oskar Kovačič	4	1	3	104:175	2	- 71
	5. Osn. š. Brezovica	4	0	4	118:148	0	- 30

DEKLICE:	1. Osn. š. Bičevje	3	3	0	59:17	6	+ 42
	2. Osn. š. Polhov Gradec	3	2	1	41:16	4	+ 25
	3. Osn. š. Brezovica	3	1	2	19:48	2	- 29
	4. Osn. š. Oskar Kovačič	3	0	3	10:48	0	- 38

JOŽE MEŠL

TRIM TELOVADNICA PARTIZAN TRNOVO VABI

Za tiste občane, ki so radi krepili svojo kondicijo na stezah trim in ki jim redna vadba v večjih skupinah ni pri srcu, radi pa bi se rekreirali, se znebili odvečne teže, skratka poskrbeli za bolj vitko linijo, je trim telovadnica v Trnovem takorekoč pri roki. Predvsem pa je treba poudariti, da je trim v rekreacijski telovadnici „Partizana“ Trnovo dostopen prav vsem občanom, saj je mesečna članarina le 10 din, s tem, da lahko vsak član obiskuje telovadnico 3-krat tedensko po eno uro, čas in dan pa si izbere sam — seveda v skladu z navedenimi urami, ki so na razpolago.

Trim telovadnica je odprta: ponedeljek, torek, četrtek in petek ob 17 - 19 ure, v sredo pa od 20 - 22 ure. Vsakdo, ki bo želel izkoristiti to priložnost, se bo vpisal v času, ki je namenjen za trim rekreacijo pri vodniku, ki vam bo tudi na voljo, da vam pomaga pri pravilnem načinu sistematičnega utrjevanja.

Prepričani smo, da boste prišli v našo telovadnico in s primerno rekreacijo poskrbeli za svojo kondicijo, lepšo postavo in trdnjše zdravje. Ne samo posameznike, pričakujemo tudi vse člane vaše družine od najmlajših do najstarejših, saj nas vse, brez izjeme ogroža bolezen današnjega časa — prekomerno sedenje in nabiranje maščobe ter različna obolenja, ki so vsa pogojena z dejstvom, da se premalo gibljemo.

JOŽE MEŠL

MLADINCI — KOŠARKARJI TRNOVEGA BODO V LETOŠNJI SEZONI SKUŠALI OSVOJITI NAJMANJ DRUGO MESTO V SVOJI SKUPINI. PREDSTAVLJAMO JIH: STOJJO Z LEVE — BOBCELJ, OMAHEN, MOŽINA, KOZAMERNIK, PUČER, DERGANČ TRENER

Od Karlovskega mostu na dolenski vpadnici preko Grubarjevega prekopa in mostu ali brvi na Prulah oz. mostu na Levstikovem trgu preko Ljublanice, pa vse do mostu v Podpeči nimamo preko Ljublanice na Barju nobenega mostu ali vsaj brvi za pešce. Prav tako ni nobenega mostu od Podpeči pa vse do novih mostov na Vrhnikih v razdalji ca. 10 km.

Letos bo Republiški cestni sklad, skupaj z mestom in občinama Vič-Rudnik in Center, začel gradnjo novega Karlovskega mostu. Kakor nam je znano, je gradnja novega mostu v Podpeči v programu naslednjih let. Sedanji most je preozek in prešibko zgrajen za tovornjake, avtobuse in obrambna vozila.

Kljub nakazani novogradnji obeh opisanih mostov pa nakazujejo skupščina občine Vič-Rudnik ter vse krajevne skupnosti, ki ležijo na ali ob Ljubljanskem barju, da se mora vsaj med Ljubljano in Podpečjo zgraditi v kratkem času vsaj še en most ali vsaj brv za pešce.

Vse službe, ki so zadolžene pri Splošnem ljudskem odporu tako v okviru mesta, občin ter vseh krajevnih skupnosti na in ob Barju, že vrsto let prosijo, da se zgradi vsaj še en most preko Ljublanice.

Prikazana skica nam v grobih obrisih označuje obrobje Barja, poselitve na in ob Barju, Ljublanico ter predlog za nove cestne povezave preko Barja in za nove mostove preko Ljublanice. Skico sem izdelal z vidnim naménom, da spodbudimo vse prebivalstvo na

in ob Ljubljanskem barju, vse od Ljubljane, Škofljice, Pijave gorice, Iga, Tomišlja, Podpeči, Borovnice, Vrhničke, Drenovega griča, Loga in Brezovice, da o predlogu razmišljajo, da izrečejo na krajevnih skupnostih, krajevnih uradih, občinskih skupščinah, mestu in republiko svoja mišljenja in predloge.

V svojem predlogu dajem močan poudarek novi cestni zvezi od Dobrove mimo Brezovice, poleg posestva Barje preko Lip in mimo Tomišlja in vseh vasi pod Krimom vse do Iškega vintgarja.

V tej trasi, ki je že na terenu nekoliko ustaljena, imamo v Podlipi brod in ravno tu bi nekako v sredini Barja zgradili nov most. Vsekakor ima podaljšana Titova cesta mimo Rakove jelše veliko perspektivo, saj bi navezala na sebe z novim mostom vso veliko naselitev ob Mokarju in Črni vasi ter razbremenila sedanjo nevarno lžansko cesto vsaj do Hauptmance ali do samega Iga.

Kot nekakšno zunanjo obvoznico ali celo južno mestno razbremenilko pa predlagam povsem novo cesto, ki naj bi potekala iz Horjulske doline preko Drenovega griča—Loga—Notranjih goric—mimo Podpeči, Jezera—Tomišlja—Bresta—Motene—Iške Loke—Grmeza—Babne gorice—Lavrice—Srednje vasi—Selo—Pod Orlami mimo Zadvara—Zaloga—preko Save v Zasavje in proti Domžalam!

Nakazal sem nekaj perečih toda živih in resnih problemov našega Barja ter pričakujem bogatega odziva.

CIRIL STANIČ

MOST NA LJUBLJANSKEM BARJU JE NEODLOŽLJIVA NUJNOST

RUDNIŠKI ŽUPNIK FRANC ŠTUHEC ZABREDEL V KRIMINAL IN NATO POBEGNIL ČEZ MEJO

Goljufivi župnik je pobegnil

Pred dnevi so verni občani s področja Rudnika ostali nenadoma brez svojega dušnega pastirja. Njihovemu župniku Francu Štuhec se je tako zelo „mudilo“, da je odšel preko jugoslovansko-italijanske meje tako hitro, da ni „utegnil“ niti potnega lista pokazati. Pa saj bi ga mogoče še „utegnil“, če ne bi bil v tem času njegov potni list že zasežen s strani organov pregona. Ta božji služabnik na zemlji se je ukvarjal v zadnjem času z ne ravno pretirano božjimi stvarmi in je zašel ne le na stranpota, temveč v kriminal. Zato mu je bil odvzet tudi potni list in uveden postopek zoper njega. Ko je Štuhec uvidel, da so mu organi pregona resnično že za petami z neizpodbitnimi dokazi, se je odločil za bežanje izven njih dosega s prekoračenjem meje. To ga sicer verjetno tudi ne bo prehudo prizadelo, saj je že prej dolga leta živel v Italiji, pa tudi prigoljufani denar je nalagal v italijanske banke. Kako je potekala vsa zadeva in v kakšne kriminalne se je spustil župnik Franc Štuhec?

UJV Ljubljana je pred kratkim prijavila javnemu tožilstvu v Ljubljani župnika salezijanskega reda, upravitelja župnije Rudnik Franca Štuhca, starega 60 let. Organi UJV so ga prijavili zaradi kaznivih dejanj: nezakonitega zastopanja tuje firme, goljufije in uporabe lažne listine. Štuhec so dejanja v postopku tudi dokazali in tako se je župnik lahko izognil pravični kazni le z begom.

Župnik Franc Štuhec je ob osvoboditvi naših dežel izpod fašističnega in nacističnega jarma takoj emigriral v Italijo. Do avgusta 1968 je živel kot emigrant v Trstu, nato pa se je vrnil nazaj. Še vedno je vzdrževal zveze z emigracijo in raznimi znanimi emigranti, ki so našemu sistemu vse prej kot naklonjeni. Takoj ob vrnitvi pa si je sklenil takoj začeti pridobivati lepe denarce in se povezal s firmo „Linartherm“ iz Trsta. Ta firma prodaja ogrevalne naprave in Štuhec je nezakonito posredoval prodajo ogrevalnih peči tega podjetja župnijskim uradom za ogrevanje cerkva. Posredoval je prodajo za cerkve tako v Sloveniji kot tudi v drugih republikah. Posredovanje oziroma zastopanje tujega podjetja pa našim državljanom ni dovoljeno. Štuhec pa je to kljub zakonski prepovedi počel in s tem prišel v nasprotje z našimi zakoni.

V času svojega posredovanja oziroma zastopanja podjetja Linartherm je župnik Štuhec posredoval prodajo več kot 100 peči različnih vrst. Poprečna vrednost peči je bila nekje okoli 5 starih milijonov. Štuhec je dobil za svoje posredovanje 5 odstotkov provizije od realiziranega prometa. Tako je imel župnik Štuhec izredno velik zaslužek v tem času. Po ocenah je ta zaslužek dosegel nekje vrednost več deset starih milijonov. Toliko so namreč znesli od-

stotki provizije. Denar za prodajo peči oziroma provizijo je Štuhec dobival v gotovini v lirah in ga je nalagal na hranilno knjižico, ki jo ima v Slovenski banki v Opčinah pri Trstu. Koliko denarja ima na tej knjižici, župnik Štuhec v preiskavi ni hotel povedati. Poleg te denarne naložbe v tujini pa je imel Štuhec pri nas še dve hranilni knjižici.

Župnik Štuhec pa od podjetja Linartherm ni dobil le provizije, temveč tudi različna darila. Ko je uspel prodati že stoto peč, je dobil župnik Štuhec od firme Linartherm 8 starih milijonov nagrade. Poleg tega je predstavnik firme Linartherm povabil vse župnike, to je več kot 100 župnikov, ki so kupili peči te firme od Štuhca, na 4-dnevni brezplačni izlet v Milano. Zaslužek s peči je bil torej zelo krepak, če je podjetje poleg izplačane provizije svojemu posredniku povabilo še kupce na izredno drag izlet v tako velikem številu.

Štuhec si je medtem lani novembra kupil nov osebni avto Zastava 101 za 4,5 milijona starih dinarjev s sredstvi, ki jih je dobil pri kaznivem dejanju.

Med postopkom pa so organi UJV ugotovili, da Štuhec ni le nezakonito zastopal tuje firme, temveč da je tudi izstavljal lažne fakture. Te lažne fakture so bile za okoli 65 odstotkov nižje od dejanske vrednosti peči in so bile peči zato na osnovi izstavljenih lažnih računov ocarinjene nepravilno oziroma znatno nižje. Carinarnice naše države je tako Štuhec ogoljufal za več kot 100 milijonov dinarjev. Pri pečeh so namreč uvozniki plačali na osnovi lažnih zneskov na računih npr. namesto 3 milijone dinarjev carine, le 700 tisočakov. Tu postopek še ni povsem končan in se bo na koncu verjetno ta številka — oškodovanje carinarnic za 100 milijonov — še znatno povečala. Ob hišni preiskavi pa so organi UJV našli pri Štuhec brošure, ki pri nas niso dovoljene, saj so jih izdale emigrantske skupine v tujini.

Zaradi zagotovitve postopka in v težnji onemogočiti pobeg med postopkom je bil Štuhec zasežen potni list že na samem začetku postopka. Kljub temu varnostnemu ukrepu pa je župnik Štuhec uspel pobegniti preko meje v Italijo in se je na ta način izognil ne le kazenskemu postopku, temveč tudi pravični kazni za svoje goljufije in kriminal.

Štuhevo kaznivo početje je bilo znano tudi njegovemu predstojniku. Zakaj mu niso tega preprečili, ni znano. Nedvomno pa bi bilo pošteno in prav, da bi ga tudi njegovi predpostavljeni obsodili

povsem po svoji plati, saj je počel kazniva dejanja, ki mu župniku nikakor niso v čast.

Prve peči je Štuhec uvažal kar na ime posameznih župnijskih uradov. Tedaj prvotno je on sam urejeval vse v zvezi s prodajo uvozom. Ker po letu 1971, ko so bili sprejeti novi predpisi, tega več ni mogel, ker posameznik ni več mogel uvažati, se je Štuhec povezal z Metalko in tako nemoteno uvažal peči. Pri tem pa ogoljufal tudi Metalko, ko je prikazoval nižjo vrednost peči kot bila dejanska in je tako plačal uvozniku manjšo provizijo.

Župnijski uradi so večinoma plačali peči direktno v gotovinski roke predstavniku podjetja Linartherm in to z dinarji ali devizami. Ta način plačevanja uvoženega blaga pa je nezakonit in bo zaradi tega devizni inšpektorat zaradi deviznega prekrška uvedel postopek proti vsem kršilcem. Torej bo postopek uveden proti vsem župnijskim uradom, ki so plačevali za devizami na roke, ker tak način plačevanja uvoženega blaga ni dovoljen. Temu se bodo izopredno očitno le tisti župnijski uradi, ki niso sami plačali ogrevalnih naprav, temveč jih jim je plačala verska organizacija Caritas iz Trsta. Carinarnice bodo uvedle naknadno ocarinjenje ogrevalnih naprav, bodo plačali lastniki pravilno carino, saj so plačali mnogo preniženo zaradi lažno izstavljenih računov. Carinarnice bodo uvedle zaradi tega prekrška postopek zaradi carinskega prekrška za vse kupce, ki so plačevali prenižko carino, to so pa vsi.

Zanimivo pri vseh stvari je to, da so organi UJV le v malokoličnih župnijah, ki je kupila ogrevalne naprave, dobili dokumente uvoženih naprav. V večini je ta dokumentacija pomanjkljiva ali pa je sploh ni. V župnijskih uradih so se izgovarjali, da so dokumente uničili. Zakaj? Zaradi skrivanja dokazov morda?

Štuhec je bil pri svojem posredovanju v vsaki župniji vsaj trikrat, pa še takrat ko so kupci plačevali ogrevalne naprave njemu ali direktno predstavniku Linartherma.

Pri zadnjih uvozih pa se je vse skupaj zataknilo in peči so obstale na meji. Ker je bil postopek zaradi kaznivega dejanja že uveden, carinski organi pregledali uvoženo blago in ugotovili, da je postopek peči, ki so bile prijavljene, v zabojuh tudi mali (namizni) nogometaški avtomat, ki ga je — kot je izjavil Štuhec — on dobil kot darilo, vendar ga ni prijavil, temveč ga je očitno nameraval „prešveršati“. Štuhec si je, kot kaže, sklenil omisliti začetek majhnega zabavišnega avtomatov, verjetno slično kot ga ima župnišče na Rakovni za mlade, čeprav to nedvomno ne sodi v okviru cerkvene dejavnosti, za katero smo v naši državi dogovorjeni in je tudi zakonjena.

Župnik Štuhec je sedaj menda v Italiji, kamor je sedaj že drugič pobegnil, prvič kot emigrant, sedaj pa kot kriminallec. Ker postopek še ni zaključen, bomo verjetno še poročali o zadevi, saj se bo videti, da bodo razkrita še nekatera nova dejstva in kazniva dejanja oziroma razširjen okvir že omenjenih.

MILOVAN DIMIČ